Slovenci v tuje filme

Pogovor s predsednikom Društva slovenskih avdiovizualnih igralcev, igralcem Jurijem Drevenškom, tudi o pomenu festivala Krafft pri promociji slovenskih igralcev v tujini

stran 2

Mohoričeva donacija

Kranjski kolesar Matej Mohorič je rodni Podblici podaril avtomatska zunanja defibrilatorja, ki so ju namestili na Jamniku in v Nemiljah.

stran 14

kranjske novice GG

Časopis za Mestno občino Kranj, maj 2022, številka 5

Park antipod gaju

Na ogled so arhitekturne rešitve, ki so prispele na januarski natečaj za ureditev novega mestnega parka, ki bo posvečen slovenski državni himni in zdajšnji himni Slovenske vojske. Z avtorji zmagovalne rešitve, birojem a202 arhitekti, so že podpisali pogodbo.

Simon Šubic

Kranj – Na lokaciji bodočega Parka slovenske himne ob Prešernovem gaju so prejšnji teden odprli razstavo 15 arhitekturnih rešitev za ureditev parka, prispelih na javni natečaj, ki ga je Mestna občina Kranj januarja razpisala v sodelovanju z Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS). Za najprimernejšo je bila izbrana rešitev biroja a202 arhitekti, po kateri bodo park uredili predvidoma do oktobra. Z avtorji prvonagrajene natečajne rešitve so na dan odprtja razstave tudi podpisali pogodbo.

Župan Matjaž Rakovec in minister Matej Tonin z avtorji zmagovalne natečajne rešitve iz biroja a202 arhitekti / Foto: Gorazd Kavčič

Novi mestni park bo posvečen slovenski državni himni Zdravljici in nekdanji slovenski narodni himni, zdaj himni Slovenske vojske Naprej zastava slave. Avtorja njunih besedil dr. France Prešeren in Simon Jenko sta namreč pokopana v bližnjem Prešernovem gaju. Arhitekt Andraž Keršič iz zmagovalnega biroja a202 arhitekti je razložil, da so si novi park zamislili kot odprto zeleno površino, ki je antipod sosednjemu Prešernovemu gaju, ograjenemu z zidom. »Prešernov gaj je prostor spomina, novi park pa bo odprt in namenjen prostočasnim aktivnostim pa tudi izvedbi protokolarnih dogodkov,« je dejal. Kot je še pojasnil, bo privzdignjena ploščad za polaganje venca v parku višinsko usklajena z notranjim parkom v Prešernovem gaju, z nje pa bo možno videti nagrobna spomenika Franceta Prešerna in Simona Jenka.

Župan Matjaž Rakovec se je zahvalil vsem sodelujočim pri natečaju. »Z njihovo pomočjo nam je namreč uspelo pridobiti rešitve za tisto, kar smo tudi želeli: da mesto dobi nov park, ki se bo povezoval s sosednjim Prešernovim gajem in bo edinstveni prostor za počastitev slovenskih himn, obenem pa bo prikazoval njun zgodovinski razvoj ter tako predstavljal vse pomembne mejnike in ljudi, ki so prispevali svoj ustvarjalni delež,« je poudaril.

Župan se je zahvalil tudi Župniji Kranj, ki je odstopila zemljišče za ureditev novega parka. Kranjski župnik Andrej Naglič je dejal, da zemljišče z veseljem namenjajo za skupno dobro in za večjo kakovost bivanja na tem območju. »Na ta način pa skupaj promoviramo tudi domovinske vrednote, s tem krepimo našo skupnost, se povezujemo – civilna družba, lokalna skupnost, župnija, država ...« je dodal.

Častni pokrovitelj projekta Park slovenske himne je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor, pri projektu pa sodeluje tudi ministrstvo za obrambo. Minister za obrambo v odhajanju Matej Tonin je ob tej priložnosti poudaril, da nas simboli države, kar je tudi himna, povezujejo in delajo kot narod. »Ta park bo omogočil, da se tem pomembnim simbolom tudi poklonimo ob različnih državnih praznikih,« je še povedal.

Dan gorskih reševalcev v Kranju

V soboto bo v središču Kranja potekal Dan gorskih reševalcev. Med drugim bodo obiskovalcem mesta prikazali reševanje iz kanjona Kokre, gorski reševalci pa bodo tekmovali iz prve pomoči.

Simon Šubic

Kranj – V starem delu Kranja bo v soboto, 28. maja, potekal tradicionalni dan gorskih reševalcev. V imenu Gorske reševalne zveze Slovenije ga organizira lokalna Gorska reševalna služba Kranj. Načelnik Andrej Kecman občane vabi, da si vzamejo čas in si sobotno dogajanje tudi ogledajo od blizu. Pričakujejo naj tudi nekaj ropota helikopterskega propelerja.

Organizatorji bodo na Glavnem trgu postavili plezalni stolp, na katerem se bo možno v plezanju preizkusiti med 9. in 13. uro. Za gledalce bo najbolj zanimiva izvedba prikazne vaje klasičnega in helikopterskega reševanja iz kanjona Kokre (pri Čebelici).

Po scenariju vaje je Regijski center za obveščanje Kranj dobil klic, da so v kanjonu Kokre trije ljudje, eden je poškodovan in dva pogrešana. Poškodovani je na strmem pobočju pod robom kanjona. Ker je območje nedostopno po navadnih poteh, so aktivirali kranjske gorske reševalce ter helikopterja Slovenske vojske in Letalske policijske enote, ki bosta pomagala pri reševanju poškodovanega. Pri reševanju bodo uporabili tudi žičnico za spust ponesrečenca z nosili v kanjon ter reševalce vodnike z reševalnimi psi. »Prikaz reševanja bo za splošno javnost zagotovo zanimiv, najlažje pa si ga bo ogledati z mostu čez Kokro,« je razložil Kecman.

Ob 13. uri sledi podelitev priznanj novim gorskim reševalcem in inštruktorjem. Od 14. ure naprej bo na različnih lokacijah po starem delu mesta potekalo tradicionalno tekmovanje gorskih reševalcev iz prve pomoči.

Na Dnevu gorskih reševalcev bodo prikazali klasično in helikoptersko reševanje iz kanjona Kokre. / Foto: Matjaž Dolenc

OBČINSKE NOVICE

V Predosljah prva 3D-zebra

V Predosljah so zarisali prvi 3D-prehod za pešce, ki voznike še dodatno opozarja na prilagoditev hitrosti in večjo pozornost.

stran 6

OBČINSKE NOVICE

Očistimo Kranj invazivk

Na območju Mestne občine Kranj je trenutno zabeleženih 42 invazivnih tujerodnih vrst rastlin. Odstranjevali jih bomo 18. junija, šolarji pa bodo čistili že ves teden prej.

stran 6

ŠPORT

V Kranju znova tekaški praznik

Prvo junijsko nedeljo bo v središču Kranja potekal slovenski 12-urni tek, ki privablja vedno več ultramaratoncev z vseh koncev sveta.

stran 12

ZADNJA

Jubilejna Zlata voščenka v Besnici

Jubilejno, trideseto tekmovanje harmonikarjev Zlata voščenka Besnica 2022 bo letos spet potekalo v živo. Na sporedu bo 4. junija.

stran 16

Občinske novice

Napadalci pridejo zelo blizu in hitro

Maja je na Brdu potekala konferenca z naslovom Kibernetska varnost – izzivi uporabnikov digitalnih storitev v organizaciji Mestne občine Kranj in Regionalne razvojne agencije Gorenjske.

Maša Likosar

Brdo pri Kranju – Sodelujoči strokovnjaki, politiki in predstavnik mednarodno uveljavljenega podjetja so predstavili izzive digitalne preobrazbe v kontekstu kibernetske varnosti. Župan Matjaž Rakovec je pojasnil, da so po podatkih Evropske komisije kibernetski napadi med najhitreje rastočimi oblikami kriminala, ki so leta 2020 svetovno gospodarstvo stali 5500 milijard evrov. Direktor Regionalne razvojne agencije Gorenjske – BSC Kranj Rok Šimenc pa je poudaril, da je Gorenjska prva v državi z regijsko strategijo digitalne preobrazbe.

"Kakor se hitro priklopimo na internet, tako hitro smo lahko tarča napadalcev, ki pridejo zelo blizu," je povedal osrednji govornik Milan Gabor, direktor podjetja Viris. Dodal je, da je človeška nepazljivost pogosto glavni razlog, da kibernetska grožnja preide v napad. Tilen Gorenšek, direktor IPM Digital, je predstavil rezultate raziskave o kibernetski varnosti občin in njihovih ustanov. Dejal je, da zaposlene v javni upravi najbolj skrbi neodobreno dostopanje do občinskih in drugih podatkov, njihovo spreminjanje in zloraba, izbris in onemogočanje dostopa.

Na okrogli mizi so poleg Gaborja razpravljali tudi minister za obrambo Matej Tonin, Iztok Podbregar s Fakultete za organizacijske vede, Gorazd Božič iz SI-CERT, Mihael Nagelj, predsednik Sekcije za kibernetsko varnost pri GZS in koordinator IKT Hm – Kibernetska varnost in Ratko Mutavdžić, regionalni tehnološki uradnik CEE Microsoft. Razpravljali so o oceni varnosti Slovenije na področju kibernetske varnosti, primerni zakonodaji, kompetencah posameznikov in možnostih izboljšave. Poudarili so sodelovanje in poznavanje ter razumevanje področja, kar se odraža tudi v ključnih smernicah konference, ki so bile ob koncu podane kot osnova za memorandum, ključni dokument konference.

Govorniki so poudarjali pomen zavedanja in aktivnega ukrepanja na področju kibernetske varnosti. / Foto: Primož Pičulin

Slovenci v tuje filme

Pobudnik festivala Krafft je bilo lani Društvo slovenskih avdiovizualnih igralcev, katerega novi predsednik je igralec Jurij Drevenšek. S poznavalcem razmer na mednarodnem trgu filmskih igralcev sva se pogovarjala o pomenu društva in festivala kot enega gradnikov pri promociji slovenskih igralcev v tujini.

Igor Kavčič

Ko sva se dogovarjala za intervju, ste dejali, da boste v drugi polovici maja odsotni. Seveda, sem pomislil, snema se druga sezona serije Primeri inšpektorja Vrenka in brez enega obeh inšpektorjevih pomočnikov, ki ga igrate, ne gre ...

Na Televiziji Slovenija so se odločili, da me v drugi sezoni ne bodo angažirali. Sicer smo bili dogovorjeni drugače, a so na moje začudenje deset dni pred snemanjem odpovedali sodelovanje in enostransko prekinili pogodbo.

Gre torej za vaš novi angažma v tujini?

Tokrat odhajam v Srbijo, kjer bom z Draganom Bjelogrlićem snemal celovečerni igrani film. Gre za koprodukcijo treh držav, ob Srbiji še Slovenije in Črne gore, igrali bodo še igralci iz Francije, angažiran pa sem za eno večjih vlog.

Imate status samozaposlenega v kulturi. Kakšne so sploh možnosti za delo za igralca, ki ni zaposlen v enem izmed slovenskih repertoarnih gledališč?

Vedno težje je. Posebno v zadnjem obdobju, ko so zaradi epidemije gledališča tako rekoč zaprla svoja vrata za igralce na svobodi. Če komu izmed nas uspe, je to največkrat pod tako slabimi pogoji, da iskreno ne vem, kako kolegi, ki so odvisni le od te vrste dela, sploh preživijo. Žal je taka trenutna situacija v Sloveniji, zato je za igralca lažje, če je čim bolj raznolik, da lahko deluje na več področjih. Je pa tako življenje predvsem stresno, ker moraš vedno znova razmišljati, kje, kaj in kako boš.

Pred štirimi leti ste bili eden ustanoviteljev Društva slovenskih avdiovizualnih igralcev, od aprila ste tudi njegov predsednik. Zakaj je bilo po vašem mnenju ob sicerščnjem Združenju dramskih umetnikov Slovenije novo društvo nujno?

Združenje, kakorkoli se je že trudilo, se primarno ni zavzemalo za pravice avdiovizualnih izvajalcev, zato se je pokazala nujnost, da ustanovimo cehovsko društvo. V smislu priznavanja igralčevih pravic smo v primerjavi s kolegi iz tujine v zelo podrejenem položaju. Glasbeni izvajalci imajo priznane pravice za ponovno predvajanje, igralci jih nimamo. Paradoks je v tem, da bo glasbenik, čigar glasba se predvaja v nadaljevanki, dobil nadomestilo, igralci pa ne. Poudarjam, da ne gre za tekmovanje z glasbeniki, navajam zgolj primer. Smo zadnja država v Evropi, kjer to še ni urejeno.

Predsednik DSI igralec Jurij Drevenšek / Foto: Igor Kavčič

Drugi razlog je bil, da med igralci dvignemo zavedanje poklicnega ceha, saj želimo ustvariti platformo, ki bo združevala vse slovenske igralce. Po štirih letih lahko rečem, da smo na tem področju naredili več, kot smo si na začetku predstavljali.

Kako velika in raznolika je članska baza društva?

Trenutno nas je v društvu okrog 350 članov različnih statusov, izkušenj in generacij. Pri pogojih za vstop v društvo se zgledujemo po tujini in vztrajamo pri profesionalizmu, saj vsak, ki je v televizijski reklami prodal šunko za 20 evrov, še ne more biti igralec. Tako dvigujemo tudi igralske standarde in se hkrati zavzemamo za čim boljše delovne pogoje za naše delo, za pravična plačila in podobno ... Tu sledimo razvitim filmskim državam.

V upravnem odboru društva smo igralci različnih starosti, prekarci in zaposleni, prihajamo iz različnih slovenskih regij in imamo dobro komunikacijo s člani. Pomembno je, da smo med seboj čim bolj povezani, kar nam za zdaj uspeva.

V zadnjih letih tuji filmski producenti v Sloveniji vse pogosteje iščejo lokacije za snemanje filmov. Kako tujim agentom predstaviti slovensko igralsko moč?

Naša primarna naloga je – in ta bo predstavljena tudi na festivalu v Kranju – spletna platforma slovenskih igralcev, ki jo pripravljamo po strogih profesionalnih standardih. Na njej bodo igralci objavili svoje portfolie z življenjepisi, izobrazbo, fotografijami, videoposnetki, dosedanjimi izkušnjami, na podlagi česar bodo lahko tuji agenti in režiserji izbirali. To bo neke vrste igralski katalog, kakršnega doslej pri nas nismo imeli, v razvitih filmskih državah pa so take platforme osnova pri vzpostavljanju igralske ekipe.

Kakšen je lahko pri promociji slovenskih igralcev pomen festivala Krafft, katerega eden osrednjih organizatorjev je prav vaše cehovsko društvo? V letošnjo izvedbo prihaja strokovni program ReActing as a Star ...

Kranjska občina nam je močno stala ob strani, da smo lani lahko zagnali festival, ki ga vsaj v Evropi doslej nismo poznali, saj ima ob odličnih filmskih projekcijah, namenjenih publiki, poudarek na igralcih in problematikah, s katerimi se srečujemo pri svojem delu. Ob tem smo Krafft prepoznali kot veliko priložnost za povezovanje s filmskimi profesionalci v regiji Balkana, sosednjih držav in tudi širše. Vedeti moramo, da pri nas poklica casting direktor in agent ne obstajata, v tujini pa sta to dva pomembna dejavnika v filmskem svetu. Na festivalih z druženjem, mreženjem in predstavljanjem naših članov tem ljudem se lahko v prihodnosti dejavneje vključimo kot soustvarjalci evropskega pa tudi svetovnega filma.

V okviru programa ReActing as a Star se bodo festivala udeležili nekateri pomembni odločevalci iz tujine, producenti, casting direktorji, agenti, prišli pa bodo tudi igralski kolegi iz drugih držav. Pomembno je, da se začnemo povezovati tudi na mednarodnem področju.

In ob tem tujim producentom poleg slikovitosti pokrajine in arhitekture predstaviti, da ima Slovenija tudi odlično igralsko moč ...

Absolutno so to prednosti, ki jih tuji producenti, poleg na primer cenovnih ugodnosti, lahko dobijo pri nas. Moramo se zavedati, da za tujino Slovenci v kulturnem smislu praktično ne obstajamo. To lahko sklepam iz lastnih izkušenj v tujini. Smo mali otok z dvema milijonoma ljudi, ki govorimo svoj jezik, zato smo za velike igralske vloge tržno nezanimivi. Če se ozremo čez našo južno mejo, se odpre prostor s skoraj 20 milijoni ljudi, ki govorijo podoben jezik.

Zato je treba nas predstavljati na malo drugačen način, nam dati več pozornosti, da se bodo tudi tujci začeli zavedati, da smo v tej mali državi igralci, ki v svojih sposobnostih ne zaostajamo za tujimi stanovskimi kolegi. Drži pa, da je to za zdaj tudi stvar naše širše kulturne politike, koliko si ta sploh drzne gledati tudi čez naše meje. Na festivalu v Kranju v tem smislu delamo zelo velike korake in veseli me, da je poleg Občine Kranj to prepoznal tudi Slovenski filmski center, ki je pristopil v ta projekt.

Igralci v tujini najpogosteje filmske angažmaje iščete sami. Vam to dobro uspeva, v zadnjih letih ste igrali na Švedskem, v Nemčiji, Avstriji, ZDA ... Imate agenta v tujini, ki vas ponuja?

Seveda. V svojih bazah me imata dva agenta. Ena je Anila Gajević, ki iz Sarajeva deluje za Balkan in celotno Evropo, drugi pa je berlinski agent Georg Georgi, ki pokriva Evropo in tudi svet. Slednjemu me je priporočila casting direktorica enega prejšnjih projektov, saj je bila presenečena, da še nisem imel agenta. Brez agenta lahko pošiljaš na avdicije elektronsko pošto, posnetke, življenjepise, a v tej množici igralcev zelo težko prideš zraven. Ko delam avdicije v tujini, namreč običajno tekmujem s Srbi, Hrvati, Makedonci, Čehi, Slovaki, Poljaki, Rusi. Za zahodni svet smo vsi mi Slovani.

Torej bi tudi Krafft lahko postal pomembna tržnica slovenskih igralskih kadrov za angažmaje v tujini?

K temu pravzaprav tudi stremimo. Želimo, da bi festival ne le v Sloveniji, ampak tudi v regiji, pri naših sosedih in v državah bivše Jugoslavije, postal referenca za ponudbo dobrih igralcev. Mislim, da smo to že na začetku drzno zastavili v to smer, kar je edino prav. Letos bomo na Krafftu odprli še kakšna vrata več.

kranjske novice

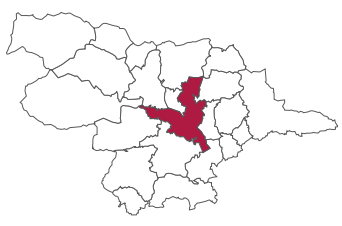

IZDAJATELJ
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj
Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

UREDNIK
Simon Šubic

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

OGLASNO TRŽENJE
Janez Čimžar, 041/704 857
janez.cimzar@g-glas.si

Gorenjski Glas

Kranjske novice (ISSN 2463-8099) št. 5/letnik VIII so izšle 27. maja 2022 kot priloga Gorenjskega glasa. Brezplačno so poslane v vsa gospodinjstva v mestni občini Kranj. Izšle so v nakladi 21.500 izvodov. Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor.

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanoviteljin izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče, d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,00 EUR, petek 2,20 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Občinske novice

Participativni proračun

Večina izglasovanih projektov participativnega proračuna za leto 2022 prehaja v izvedbo, začenja se novi krog za nabor projektov participativnega proračuna 2023.

Jana Zupančič Grašič

Kranj – Participativni proračun Mestne občine Kranj (MOK) 2022 je v sklepni fazi. Večina projektov, ki so na glasovanju prejeli največ glasov, je v fazi priprave za izvedbo. Medtem se na MOK že pripravljajo za nabor projektov participativnega proračuna za leto 2023 in zato ponovno vabijo občanke in občane k sodelovanju.

Na spletni strani Projekti za vas in mesto Mestne občine Kranj, na povezavi www.predlagaj.kranj.si, je na seznamu izglasovanih projektnih predlogov v okviru participativnega proračuna za leto 2022 možno spremljati tudi njihov status.

V vsaki od 26 krajevnih skupnosti bo Mestna občina Kranj izvedla projekt oziroma projekte, ki so na glasovanju prejeli največ glasov in jih je mogoče realizirati s sredstvi, ki so na voljo v ta namen – v okviru participativnega proračuna MOK za leto 2022 je posamezni krajevni skupnosti namenjenih 24.000 evrov z DDV-jem.

Za nekaj zahtevnejših se pripravlja projektna dokumentacija, za večino drugih potekajo razpisi za izbiro izvajalca del, nekaterih pa ne bo mogoče uresničiti zaradi različnih razlogov (na primer: pri enem od projektov nismo pridobili soglasij lastnikov, kar smo sprejeli z razumevanjem, saj pobuda ni bila usklajena z interesi lastnikov zemljišč, ki na njih izvajajo kmetijske dejavnosti ...). Prve konkretne stvari na terenu bodo vidne predvidoma julija, občanke in občani pa bodo lahko novice o uspešno zaključenih projektih spremljali na spletni strani Mestne občine Kranj in na predlagaj.kranj.si.

Znana časovnica za participativni proračun 2023

V tem času pa že potekajo priprave za izvedbo participativnega proračuna za leto 2023. "Občanke in občane bomo znova pozvali, naj razmislijo o potrebnih manjših investicijah v njihovem kraju, prav tako kot prvič jim bomo znova priskočili na pomoč z delavnicami in svetovanjem prek različnih komunikacijskih kanalov. Zdaj, ko smo skorajda opravili s prvim krogom, imamo več izkušenj in verjamem, da nam bo šlo vsakič bolje: obdržali bomo prakse, ki so se izkazale kot dobre, obenem pa se poskušali izogniti morebitnim napakam in zapletom. K sreči jih že zdaj, čeprav smo se projekta lotevali prvič, ni bilo veliko. Upam pa tudi, da lahko znova računamo na tvorno sodelovanje z občankami in občani – da bodo podajali predloge in pozneje tudi glasovali za realizacijo najbolj potrebnih –, saj ti najbolje poznajo izzive svojega kraja," je ob tem povedal župan MOK Matjaž Rakovec.

Zbiranje projektnih predlogov za participativni del proračuna za leto 2023 se bo začelo 1. junija 2022 in bo trajalo predvidoma do 15. julija letos.

Termini delavnic za participativni proračun 2023:
- **7. junija 2022 v Kulturnem domu v Predosljah,**
- **9. junija 2022 v Šmartinskem domu v Stražišču,**
- **14. junija 2022 v stavbi Mestne občine Kranj, Slovenski trg 1 (sejna dvorana 15),**
- **15. junija 2022 (spletna delavnica).**

V vsakem terminu bodo delavnice trajale od 18.00 do 19.30.

Delavnice, projektne pisarne in glasovanje

Predloge projektov, za katere bi želeli, da se umestijo v participativni proračun, bodo lahko vsi, ki bodo do dne oddaje projektnega predloga dopolnili 16 let in imajo v mestni občini Kranj stalno prebivališče, oddali z izpolnitvijo spletnega obrazca na spletni strani predlagaj.kranj.si. Predlog je možno oddati tudi po e-pošte (krpredlagaj@kranj.si) ali po klasični pošti na naslov Mestne občine Kranj (Slovenski trg 1, 4000 Kranj) s pripisom "Za participativni proračun (ne odpiraj)" ali osebno v glavni pisarni MOK (Slovenski trg 1, 4000 Kranj) v času uradnih ur ter v projektnih pisarnah.

V pomoč bodo v MOK znova izvedli tudi delavnice, na katerih bodo udeležencem praktično predstavili, kaj točno je participativni proračun in kakšen je postopek sodelovanja.

Na spletni strani www.predlagaj.kranj.si bo objavljen tudi posnetek za vse tiste, ki bi se radi podučili o postopku, a se delavnice v živo ne bodo uspeli udeležiti.

Prav tako bosta organizirani tudi dve projektni pisarni, kjer bodo lahko občanke in občani osebno oddali svoje predloge in jim bo strokovno usposobljena ekipa pomagala pri izpolnjevanju obrazca ter snovanju idej. Oddane predloge bo nato pregledala komisija, ki bo preverila, ali je predlog izvedljiv, skladen z zakonodajo, v pristojnosti občine, finančno ovrednoten med 2.500 in 24.000 evri z DDV-jem in ali ustreza drugim predpisanim pogojem za uvrstitev v participativni proračun.

Termina projektnih pisarn sta 21. in 22. junija 2022 med 18.00 in 19.30 v stavbi Mestne občine Kranj, Slovenski trg 1 (pritličje, trakt A, sejni sobi 8 in 9).

Do konca septembra bo znano, kateri projektni predlogi se bodo uvrstili na **glasovanje**. Potekalo bo **med 29. septembrom in 9. oktobrom 2022**, glasovali pa bodo lahko upravičenci, ki bodo na dan glasovanja stari 16 let in več, in sicer po spletu ali osebno v stavbi Mestne občine Kranj (Avla, vhod s parkirišča Brioni). Osebno bo možno glasovati 5. in 6. oktobra 2022 (med 8. in 17. uro). Glas bo mogoče oddati za en projekt v krajevni skupnosti stalnega prebivališča.

Naredite prvi korak

Vse se začne pri posamezniku. Sam živim v energetsko varčni hiši iz trajnostnih materialov, z leseno konstrukcijo. Les je obnovljiv vir energije z negativnim ogljičnim odtisom in ga je mogoče reciklirati. Perilo peremo z deževnico – in je mimogrede popolnoma enako čisto kot prej –, na strehi imamo sončne celice, vozimo se z električnim avtomobilom. Je večji začetni vložek, a se sčasoma obrestuje. Moji računi za energente so precej nizki. Res je, da v taki hiši živim, ker sem imel srečo, da smo jo lahko delali na novo. Res je tudi, da naša hiša na Bobovku, kjer smo živeli prej, ni tako varčna, ker je starejša in se v času njene gradnje še niso upoštevale današnje trajnostne smernice.

Ko je Evropska komisija konec aprila razkrila, da je Kranj izbran v misijo 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest do leta 2030, kar je izjemen dosežek, smo se na Mestni občini Kranj (MOK) še bolj zavedeli, da nas čaka ogromno dela. Veliko korakov smo že naredili, še več jih je pred nami. V teh procesih bomo morali sodelovati vsi: lokalna samouprava, prebivalci, raziskovalne institucije in zasebni sektor. Ne gre za to, da bi to morali delati zaradi misije. To je potrebno v vsakem primeru. Skrb vzbujajoči scenariji znanstvenikov, kaj nas čaka, če ne bomo omejili izpustov toplogrednih plinov, so vse bolj odmevni. Višje povprečne temperature, ekstremni vremenski pojavi in spremenjen ritem padavin na planetu bodo vplivali na življenja ljudi. Ker smo bili izbrani med 100 mest, bomo pri tem imeli boljše pogoje za doseg našega cilja in tudi možnost sofinanciranja določenih aktivnosti.

Na MOK že zdaj veliko pozornosti namenjamo razvoju Kranja v trajnostno, zeleno in pametno mesto. Z izvajanjem projekta e-mobilnost prebijamo led. Smo prvi v Sloveniji in med prvimi v Evropi. Občinska uprava in javni zavodi so letos prešli na službene prevoze z ničemisijskimi vozili. Polnimo jih z energijo, ki jo pridobimo iz sončnih celic na občinski strehi. Postavili smo že 15 novih električnih polnilnic. Kmalu pričakujemo še osem električnih avtobusov. Prvi bo najbrž po Kranju vozil že letos. Zanje smo kot ena prvih občin znatna sredstva pridobili iz Eko sklada, tako da bomo iz občinskega proračuna plačali le dvajset odstotkov. Polnilnice za avtobuse v vrednosti približno milijon evrov pa bodo sofinancirane v celoti s strani sredstev EU. A jadra bo treba še bolj razširiti in vključiti celotno skupnost.

Od občank in občanov seveda ne moremo pričakovati, da bodo vaši domovi čez noč trajnostni ali da bi si povečevali stroške. Vsak pa lahko začne z majhnimi koraki, po svojih zmožnostih. Za začetek je dobra odločitev hrano kupovati količinsko racionalno, lokalno in sezonsko. Tudi najbolj zdrava voda iz pipe je v Kranju vedno na voljo. Biti zgled mlajšim generacijam nas tudi nič ne stane. Učimo jih trajnostne naravnanosti na zanimiv način, da bodo oblikovali prave vrednote in jih bo to celo navduševalo. Tako kot so mene v otroštvu navduševali astronavti z Neilom Armstrongom na čelu, da še danes verjamem, da je treba premikati meje mogočega. Potovanja na Luno z Apollom 11 leta 1969 sicer ne moremo označiti za podnebno nevtralno, lahko pa vsaj recikliram legendarne besede glavnega junaka: »To je majhen korak za človeka, a velik skok za človeštvo.«

Se vidimo,

Matjaž Rakovec,
vaš župan

Vsak lahko začne z majhnimi koraki, po svojih zmožnostih. Za začetek je dobra odločitev hrano kupovati količinsko racionalno, lokalno in sezonsko. Tudi najbolj zdrava voda iz pipe je v Kranju vedno na voljo.

Do septembra še brezplačno

Simon Šubic

Kranj – Padci na domu so pri starostnikih precej pogosti, in če živijo sami, je v teh primerih lahko ogroženo tudi njihovo življenje, ne samo zdravje. Mnogi takšni padci se namreč opazijo zelo pozno. Z naročitvijo na storitev E-oskrba, kjer preko gumba za pomoč (t. i. rdeči gumb) ali pa senzorja gibanja prikličete pomoč svojcev ali reševalcev, je teh skrbi konec.

Na Mestni občini Kranj opozarjajo, da projekt E-oskrba na domu poteka še do 30. septembra letos. Sofinancira ga Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada, tako da je storitev za upravičence brezplačna. Na voljo je sicer financiranje uporabe za 5000 upravičencev.

Projekt v Sloveniji izvajata Telekom Slovenije in konzorcijski partner ZDUS. Upravičenci za vključitev v E-oskrbo so osebe, ki izpolnjujejo vsaj eno od naslednjih zahtev: da so stare najmanj 65 let, imajo priznano invalidnost, prejemajo dodatek za pomoč in postrežbo ali pa so stare najmanj 18 let in so zaradi nevroloških oziroma nevromišičnih obolenj ogrožene v primeru padca oziroma so zaradi kognitivnega upada pri demenci izpostavljene različnim neželenim dogodkom v okolju. Upravičenci so tudi osebe, ki zaradi pridruženih kroničnih nenalezljivih bolezni spadajo v ranljivo skupino v primeru obolelosti s koronavirusom. Več informacij prejmete na brezplačni številki 080 1213 ali pri lokalnem društvu upokojencev.

Občinske novice

O trajnosti v Kranju tudi v tujini

Mestna občina Kranj je svoje trajnostne prakse širši javnosti predstavila na konferencah v Ženevi, Barceloni, Banjaluki in Székesfehérváru.

Mojca Finc

Kranj – Začrtane projekte in aktivnosti Mestne občine Kranj na področju trajnosti so opazili tudi v mednarodnem okolju. Vabila na konference, ki nagovarjajo vodstvo, da predstavi, kako se je lotilo aktualne teme, prihajajo z različnih koncev Evrope. V tej pomladi se je občina, ki je lani prejela priznanje za najbolj e-mobilnostno v državi, predstavila širni javnosti na konferencah v Ženevi, Barceloni, Banjaluki in Székesfehérváru.

Ekonomska komisija Združenih narodov za Evropo (UNECE) je povabila župana Matjaža Rakovca na 2. Forum županov v Švico, na katerem je predstavil primere dobre prakse Kranja, vezane na trajnost in pametne rešitve. Na dvodnevnem dogodku, ki se ga je v hibridni obliki udeležilo okrog petsto ljudi, se je na velikem odru v Palači Združenih narodov v Ženevi predstavilo približno 40 županov in podžupanov z vsega sveta. Kranjski župan je v okviru ciljev trajnostnega razvoja Združenih narodov poudaril smernice, ki jim sledi občina, in sicer narediti mesto prijaznejše kolesarjem, pešcem in trajnostnemu prometu, utrditi status trajnostno naravnane destinacije, posaditi tisoč dreves v dveh mandatih, izboljšati kakovost življenja občanov z uporabnimi digitalnimi rešitvami in postati del izbrane družbe v misiji sto podnebno nevtralnih in pametnih evropskih mest do leta 2030 – kar je občini konec aprila tudi uspelo.

Župan Matjaž Rakovec na konferenci v Ženevi / Foto: UNECE

»Srečali smo se še z visokimi predstavniki UNECE in drugih institucij, kar odpira nove možnosti za predstavitev naših dosežkov, vključevanje na različna področja, s tem pa dodatne priložnosti za razvoj občine,« je razmišljal župan.

O dobrih praksah Kranja na področju trajnosti so želeli več izvedeti tudi na Balkanu, in sicer v pobratenem mestu Banjaluka, ki je vodstvo občine povabilo na Donavski poslovni forum. Podžupan Janez Černe je gostiteljem, drugim govorcem in slušateljem predstavil razvoj Kranja v trajnostno, e-mobilno in zeleno mesto.

Glas o primeru dobrih praks v Kranju je segel tudi do Španije, kjer sta vodja urada za razvoj, pametno skupnost in projekte na občini Tomaž Lanišek in Petra Ferk z Inštituta javno-zasebno partnerstvo predstavila projekt E-mobilnost. V Barcelono sta jih na mednarodni forum javno-zasebnih partnerstev povabila UNECE in Poslovna šola Barcelona (IESE). Na tridnevnem hibridnem dogodku so udeleženci z vsega sveta predstavili primere dobre prakse na področju ciljev trajnostnega razvoja. Predstavnika Kranja sta navdušila s konceptom, vsebino in podatki o izvedbi projekta E-mobilnost.

Mestna občina Kranj je trajnostne projekte v mednarodnem okvirju nazadnje predstavila na hibridni konferenci Zelene rešitve – v luči podnebnih sprememb, na kateri so predstavniki mesta Székesfehérvár razkrili novo podnebno strategijo mesta, povabljence iz drugih držav, med katerimi je bil tudi Kranj, pa povprašali po lastnih izkušnjah na tem področju. »Verjamemo, da lahko le skupaj prispevamo k zeleni in trajnostni prihodnosti. Zato je ta način, pri katerem se lahko veliko naučimo drug od drugega, zelo pomemben in uporaben,« so poudarili pomen mednarodnega povezovanja tudi na področju trajnosti.

Kranj v misiji podnebno nevtralnih mest

Evropska komisija je objavila seznam mest, ki so se uvrstila v misijo Evropske komisije za podnebno nevtralna in pametna mesta. Med njimi je tudi Kranj.

Simon Šubic

Kranj – Evropska komisija (EK) je pred kratkim razkrila mesta, ki so se uvrstila v misijo Evropske komisije za podnebno nevtralna in pametna mesta. Med izbranimi je tudi Kranj. Na poziv se je sicer prijavilo več kot 360 mest, tudi osem slovenskih.

V misijo podnebno nevtralnih in pametnih evropskih mest do leta 2030 je Evropska komisija vključila tista, ki so v državah članicah Evropske unije (EU). Dodatno je izbrala še dvanajst mest v državah, ki so povezane z Obzorjem Evropa, programom EU za raziskave in inovacije. »Po podatkih EK v urbanih območjih prebiva 75 odstotkov prebivalcev EU, na svetovni ravni pa urbana območja porabijo 65 odstotkov energije in povzročijo več kot 70 odstotkov izpustov ogljikovega dioksida. Prav zato poudarjajo, da je zelo pomembno sodelovanje izbranih mest, ki bodo pozneje lahko pomagala tudi drugim na poti do podnebne nevtralnosti. Misija bo razpolagala s 360 milijoni evrov iz programa Obzorje Evropa za obdobje 2022–2023 na poti k podnebni nevtralnosti do leta 2030,« pojasnjujejo na Mestni občini Kranj.

EK bo v naslednjem koraku izbrana mesta povabila k oblikovanju celovitega načrta za podnebno nevtralnost na vseh področjih – od energetike do toplotne izolacije stavb, ravnanja z odpadki do prometne preobrazbe –, vključujoč investicijske načrte. V procesu se bodo povezali tudi prebivalci, raziskovalne institucije in zasebni sektor.

»Zelo smo veseli novice iz Bruslja. EK je izbrala Kranj v misijo 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest do leta 2030, kar pomeni, da smo izpolnili prvi cilj v tem projektu. Na Mestni občini Kranj veliko pozornosti namenjamo razvoju Kranja v trajnostno, zeleno in pametno mesto. Naš najbolj odmeven projekt je e-mobilnost, ki smo ga začeli konec leta 2020. Zdaj bomo zgodbo še nadgradili. Nadaljevali bomo nekatere že zastavljene projekte in skupaj snovali nove. Naslednji korak je podpis pogodbe o podnebnem mestu, ki bo vsebovala tudi akcijski načrt, prilagojen Kranju. Naš glavni cilj je postati podnebno nevtralno mesto do leta 2030. Zavedamo se, da nas čaka veliko dela in povezovanja na vseh ravneh za doseg zastavljenega, a verjamemo, da s skupnimi močmi uspešno pridemo do cilja,« je povedal župan Matjaž Rakovec.

Zahvala prostovoljcem v projektu Prostofer

V projektu Prostofer so od septembra nudili že več kot tristo brezplačnih prevozov.

Simon Šubic

Kranj – Maja je župan Matjaž Rakovec sprejel prostovoljce, vključene v projekt Prostofer, in se jim zahvalil, ker so se lani odzvali na poziv občine in zdaj nudijo brezplačne prevoze za starejše in invalide. Kot so povedali na Mestni občini Kranj, je skupno osem voznikov doslej izvedlo že več kot tristo voženj. "Z zavodom Zlata mreža bomo projekt še širili, predvidoma prihodnje leto kupili še eno vozilo, vabljeni pa tudi novi vozniki, ki bi bili pripravljeni opravljati to človekoljubno dejavnost," so sporočili z občine.

Prostofer je trajnostni vseslovenski prostovoljski projekt za mobilnost starejših in invalidov. Namenjen je starejšim od 65 let, mlajšim upokojencem in invalidom, ki ne vozijo sami, imajo slabše povezave z javnim prevozom, so prejemniki socialne pomoči, imajo nizke pokojnine in nimajo sorodnikov, ki bi jim nudili prevoz.

Vodja Urada za družbene dejavnosti Tanja Hrovat, župan Matjaž Rakovec s prostovoljci projekta Prostofer / Foto: MOK

Za naročilo prevoza je treba poklicati na brezplačno telefonsko številko 080 10 10, ki deluje vsak delovni dan med 8. in 18. uro.

Občinske novice

Uporabno ni odpadek

V Zbirnem centru Zarica imajo po novem e-kotiček, namenjen zbiranju še delujočih aparatov, ki so primerni za ponovno uporabo.

Simon Šubic

Partnerji v projektu in lokalne skupnosti so se s podpisom listine zavezali, da bodo skušali zbrati čim več aparatov za ponovno uporabo. / Foto: Simon Šubic

Kranj – Družba ZEOS, ki po Sloveniji postavlja kotičke za ponovno uporabo še delujočih aparatov, je pred kratkim v sodelovanju s Komunalo Kranj takšen kotiček postavila tudi v Zbirnem centru Zarica. Namenjen je zbiranju električnih in baterijskih aparatov, ki so delujoči in primerni za ponovno uporabo: od bele tehnike (pralni stroji, hladilniki, pečice, mali gospodinjski aparati), zabavne elektronike (radijski sprejemniki, zvočniki, LCD televizorji in monitorji), svetil do računalniške opreme ter orodja za dom in vrt.

Partner v projektu je tudi Fundacija Vincenca Drakslerja oziroma njeno socialno podjetje, kjer bodo oddane aparate pregledali, servisirali in prodali naprej. Predsednica uprave fundacije Nada Bogataj Kržan je povedala, da letno zberejo že okrog 40 ton še uporabnih predmetov, ki jim s ponovno rabo podaljšajo življenje. Zbiranje uporabnih predmetov jim pomeni sredstvo, preko katerega pomagajo ranljivim skupinam, za kar sta jih leta 2000 tudi ustanovila Vincenc Draksler in Mestna občina Kranj.

»V Mestni občini Kranj pozdravljamo novo pridobitev. Fundacija Vincenca Drakslerja je na Gorenjskem ena od vodilnih pri obnavljanju najrazličnejših predmetov, ki gredo zato lahko v nadaljnjo uporabo in tako ne pristanejo v smeteh,« je na odprtju kotička dejal kranjski podžupan Janez Černe. »Količine e-odpadkov se skrb vzbujajoče povečujejo, tudi zaradi dejstva, da je čedalje manj 'mojstrov', ki smo jim včasih nosili v popravilo malodane vse in na tak način podaljševali življenjsko dobo različnih aparatov,« je poudaril.

Ob uradnem odprtju kotička za ponovno uporabo so predstavniki partnerjev projekta ter občin Kranj, Šenčur, Naklo, Jezersko in Preddvor, kjer Komunala Kranj izvaja storitve ravnanja z odpadki, podpisali posebno listino, v kateri so se zavezali k skupnemu cilju, tj. zbrati čim več aparatov, ki jih bodo lahko predali v ponovno uporabo.

Ob uvedbi kotička za ponovno uporabo v Zarici še do 27. maja na vseh zbirnih centrih Komunale Kranj poteka zbiralna akcija še delujočih in uporabnih elektronskih aparatov. Z njo želijo spodbuditi vse občanke in občane k njihovi oddaji v novi kotiček. Prvih sto občanov so tudi nagradili.

Razstava Stop zasvojenosti

V okviru preventivne akcije Stop zasvojenosti so pripravili razstavo risb osnovnošolcev na temo zasvojenosti, tekači pa so zbrali zapisane misli o odvisnosti.

Simon Šubic

Kranj – V Galeriji na mestu pred Mestno knjižnico Kranj do 26. maja poteka razstava Stop zasvojenosti, ki jo je v sklopu preventivne akcije pripravila Lokalna akcijska skupina (LAS) za preprečevanje zlorabe drog skupaj s kranjskimi šolami in javnimi zavodi. Razstavljene so risbe učencev nekaterih kranjskih osnovnih šol, ki so ustvarjali na temo preventivnega delovanja na področju zasvojenosti. Del razstave poteka tudi v notranjih prostorih mestne knjižnice.

»Nekemične odvisnosti, predvsem odvisnost od zaslonov, računalniških igric in ostale vabljive tehnologije, skrb vzbujajoče naraščajo. Ozaveščanje in preventiva pred vsemi vrstami odvisnosti sta zato ključnega pomena. Usmerjajmo otroke in mlade v aktivnosti, ki jih krepijo na več nivojih, jih gradijo v fizično in psihično močne posameznike. V šport, ustvarjanje, raziskovanje ..., skratka v aktivnosti, ki jim poleg potrebnega in prijetnega druženja med vrstniki v živo prinašajo še nove spretnosti, veščine in znanje,« je ob odprtju razstave dejal podžupan Janez Černe.

Razstava Stop zasvojenosti se izteka. / Foto: Simon Šubic

Černe je ob tej priložnosti prevzel zbirko zapisanih misli na temo zasvojenosti, ki jih je skupina tekačev zbrala na poti po kranjskih šolah in javnih ustanovah. »Biti trezen ne pomeni biti brezvezen« in »Zasvojenost je pošast, ki hitro pride in težko odide« sta le dve od zbranih misli.

»Pri zasvojenosti ne gre za droge, alkohol, računalnik ali telefon, ampak za beg pred realnostjo, pred samim seboj. Ključno je, da se o tem odkrito pogovarjamo, da sodelujemo in se povezujemo, da lahko ponudimo ustrezno pomoč, ko je ta potrebna,« pa je povedala predsednica LAS Kranj Suzana Gladović.

Kotiček KrPovej

Vprašanje: Most čez Rupovščico

Novi mogočni betonski most čez Rupovščico (Kokrico) ob sotočju s Kokro in asfaltno parkirišče sta res velika pridobitev. Sprašujem pa se, čemu pravzaprav služi. Nima ustrezne povezave za sprehajalce in kolesarje proti Predosljam. V večjem delu je kolovoz, v slabšem vremenu blaten in poln luž. Prisiljeni smo hoditi po travniku, kar verjetno ni všeč lastniku. Obstaja kakšen načrt z nadaljevanjem poti od mosta naprej?

Odgovor mestne uprave

Projekt asfaltirane navezave je sicer pripravljen, vendar lastniki okoliških zemljišč nasprotujejo izvedbi asfaltne površine. Dogovorili smo se, da bomo pot po ureditvi meje izvedli z nekoliko boljšo rekonstrukcijo makadama v širini od 3 do 3,5 metra. Zadevo bomo uredili v naslednjih tednih, in sicer v okviru urejanja poljskih poti v dolžini okoli petsto metrov.

Vprašanje: Skupnostna sončna elektrarna

Ali bi bilo mogoče tudi na Kokrici na šoli zgraditi skupnostno sončno elektrarno kot v Hrastniku?

Odgovor mestne uprave

Lani in letos smo na strehe Mestne občine Kranj, Komunale Kranj in OŠ Janeza Puharja Kranj – center že namestili sončne elektrarne, pripravljamo pa tudi pregled vseh streh, na katerih bi bilo smiselno zgraditi nove sončne elektrarne. Način financiranja bo določen naknadno, dopuščamo pa možnost, da bi se na določene strehe namestile tudi skupnostne sončne elektrarne.

Vprašanje: Vrnitev znaka 'slepa ulica'

Predlagamo, da tudi na Cesti talcev od št. 47 do 51 ponovno postavite brez razloga odstranjeni znak za slepo ulico. Ulica je v zadnjih letih postala zelo prometna, ker so nekateri stanovalci na levi strani ulici (Ul. J. Gabrovška) umrli, naselili pa so se mlajši stanovalci z več avtomobili. Morda bi za varnost otrok in pešcev veljalo razmisliti tudi o manjšem ležečem policaju.

Odgovor mestne uprave:

Zahvaljujemo se vam za pobudo in sporočamo, da smo Komunali Kranj že naročili, naj ponovno postavijo prometni znak za slepo ulico (z izhodom za pešce in kolesarje). Kar se tiče ležečih policajev, pa smo v Mestni občini Kranj do njih zadržani in novih ne postavljamo, ker gre za slepo ulico, pa tam tako ali tako vozijo izključno stanovalci, ki so, upamo, odgovorni do sebe in do drugih, zlasti najbolj ranljivih udeležencev v prometu.

V prihodnje bomo tam kljub temu izvedli meritve hitrosti, glede na linijo ulice pa predvidevamo, da bistvenih odstopanj v hitrosti ne bo.

Vprašanje: Sprehajanje psov in kolesarji na mestnem pokopališču

Že januarja letos sem dal pobudo glede kolesarjenja in sprehajanja psov skozi kranjsko mestno pokopališče. Takrat ste odgovorili, da se stvar ureja in da bo za red poskrbelo tudi medobčinsko redarstvo, ki naj bi dvakrat dnevno opravilo nadzor. Do danes se ni še nič izboljšalo. Redarjev pa še nisem srečal.

Odgovor mestne uprave

Pozdravljeni, medobčinski redarji opravljajo redne nadzore na lokaciji, žal pa ne morejo biti ves čas prisotni na eni lokaciji, ker je njihovo območje delovanja zelo veliko – poleg Mestne občine Kranj še sosednje občine. Brez dvoma bo situacija veliko boljša že, ko bodo nameščena vrtljiva vrata na kritičnem prehodu na Mestno pokopališče Kranj pri trgovskem središču Supernova Qlandia in stanovanjskem naselju. To bo Komunala Kranj uredila konec junija. Zahvaljujemo se vam za razumevanje in potrpežljivost.

Uvedli aplikacijo Gospodar zdravja

Kranj – Zdravstveni dom Kranj je v torek kot prvi na Gorenjskem uvedel aplikacijo Gospodar zdravja, s katero bodo pacienti družinskih zdravnikov hitro in enostavno naročali recepte, napotnice, bolniške dopuste ali opravili e-posvet. Aplikacija je uporabniku prijazna in enostavna, za dostop je potrebna le številka zdravstvene kartice, so pojasnili. Pacient bo povezavo do e-storitev našel v spletnem urniku zdravnika (ordinacijski časi). Naročanje po elektronski pošti bo s soboto, 28. majem, ukinjeno. Telefonsko naročanje in osebni obisk pri zdravniku oziroma v ambulanti pa še naprej ostajata glavna oblika komunikacije. »Pacienti, ki ne uporabljajo digitalnih poti, bodo do zdravnika še vedno dostopali tako kot doslej. Obenem nov način omogoča, da digitalne storitve namesto njih opravijo njihovi bližnji,« s pojasnili v ZD Kranj.

Občinske novice

Očistimo Kranj invazivk

Na območju mestne občine Kranj je trenutno zabeleženih 42 invazivnih tujerodnih vrst rastlin. Na izbranih lokacijah jih bomo odstranjevali 18. junija, šolarji pa bodo čistili že ves teden prej.

Simon Šubic

Kranj – Mestna občina Kranj (MOK) in Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Kranj, organizirata veliko delovno akcijo Očistimo Kranj invazivk, ki bo namenjena odstranjevanju invazivnih tujerodnih vrst (ITV) rastlin na območju mestne občine. Potekala bo 18. junija 2022, šolarji pa bodo čistili že ves teden pred tem.

Na izbranih občinskih zemljiščih po celotni občini bodo organizatorji, šolarji, dijaki, taborniki, prostovoljci in drugi odstranjevali invazivne tujerodne vrste. Na terenu bodo prostovoljce pri prepoznavanju invazivnih tujerodnih rastlin usmerjali posebej usposobljeni koordinatorji. Trenutno smo v različnih delih občine določili 18 lokacij, kjer bodo potekale akcije.

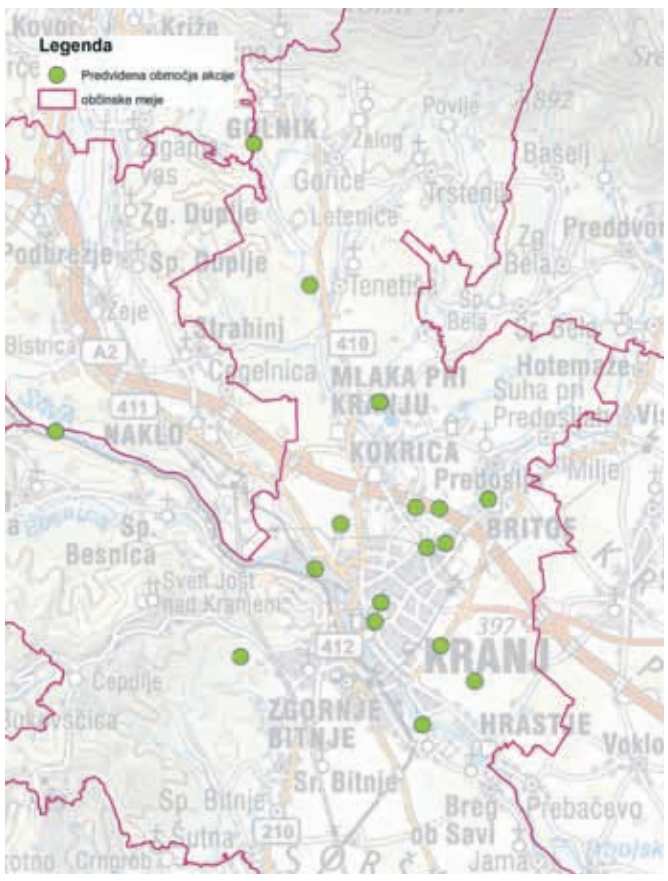

Predvidene lokacije čiščenja invazivk / Foto: arhiv ZRSVN

Žlezava nedotika (Impatiens glandulifera) / Foto: arhiv ZRSVN

Enoletna suholetnica (Erigeron annuus) / Foto: arhiv ZRSVN

V naravi se razširijo po naravni poti s semeni, ki jih raznašajo veter, voda, ptice, ali pa z našo pomočjo, če v naravo namesto v zbirni center ali domači kompost odlagamo ostanke z vrtov.

ITV pogosto tvorijo goste sestoje, ki negativno vplivajo na biotsko raznovrstnost, saj izpodrivajo domorodne vrste, povzročajo gospodarsko škodo in lahko tudi negativno vplivajo na človeško zdravje. Ko se ITV v naravi ustali, se začne spontano širiti, pri čemer ima vsaka vrsta svojo strategijo. Pogosto pa pri tem poleg naravnih dejavnikov (veter, voda, prostoživeče živali ipd.) pomagamo tudi ljudje in domače živali. Z odstranjevanjem ITV preprečimo ali omejimo njihovo širjenje ter s tem zmanjšamo negativne vplive.

Zavedati se moramo, da je odstranjevanje ITV dolgotrajen proces, ki zahteva večletno delo, vztrajnost in natančnost. Z vztrajnostjo lahko vrsto na posamezni lokaciji tudi trajno odstranimo in damo novo priložnost domorodnim vrstam, da ponovno zasedejo svoje mesto v naravi.

Vabljeni, da se pridružite akciji čiščenja invazivk. Veseli bomo vsakega para rok.

Za več podrobnosti o akciji (ure čiščenja, končne lokacije) spremljate spletni strani MOK www.kranj.si in Zavoda za varstvo narave https://zrsvn-varstvonarave.si/aktualno/novice/.

Javna razgrnitev elaborata za priključek Kranj sever

Kranj – Ministrstvo za okolje in prostor je na spletnem portalu gov.si javno objavilo pobudo za pripravo državnega prostorskega načrta za avtocestni priključek Kranj sever. Javnost ima do 10. junija možnost podati predloge in pripombe. Več informacij je na spletni strani Mestne občine Kranj pod zavihkom Javni razpisi/Javne razgrnitve.

V Predosljah prva 3D-zebra

Pred Osnovno šolo Predoslje so zarisali prvi 3D-prehod za pešce, ki voznike na območju umirjenega prometa še dodatno opozarja na prilagoditev hitrosti in večjo pozornost.

Simon Šubic

Predoslje – Mestna občina Kranj se je pridružila projektu Varnost ima vedno prav, ki sta ga zasnovala Generali zavarovalnica in Zavod Varna pot. Na tej podlagi so prejšnji teden pred Osnovno šolo Predoslje v uporabo predali prvi tridimenzionalni prehod za pešce, ki na območju umirjenega prometa voznike še dodatno opozarja na prilagoditev hitrosti in večjo pozornost. 3D-zebra je namreč videti kot navidezna ovira na cestišču, zaradi česar vozniki dodatno zmanjšajo svojo hitrost.

»Ta zebra je res nekaj posebnega, nemogoče, da je ne opaziš že od daleč. Prepričan sem, da bodo odslej vozniki tukaj vozili precej bolj počasi in pazljivo,« je dejal župan Matjaž Rakovec. Kot je poudaril, v Mestni občini Kranj izkoristijo vsako priložnost za poziv voznikom k upoštevanju prometnih pravil in vožnji s prilagojeno hitrostjo, z različnimi ukrepi pa poskušajo še dodatno zaščititi najbolj ranljive udeležence v prometu – tudi s prehodi za pešce, opremljene s sodobno senzoriko.

Robert Štaba iz Zavoda Varna pot je poudaril, da se je število umrlih v prometu lani v primerjavi s predhodnim letom povišalo kar za 42,5 odstotka, s čimer smo precej zaostali za ciljem Resolucije nacionalnega programa varnosti cestnega prometa 2013–2022; predvidenih 77 smrtnih žrtev smo presegli za kar 48 odstotkov. »Skupno število umrlih ranljivih udeležencev cestnega prometa je v letu 2021 znašalo 53 odstotkov vseh umrlih, njihov delež je tako v letu 2021 največji v zadnjem petletnem obdobju. Ne pozabimo pa, da ima vsak od njih svoje ime, priimek in svoje najdražje,« je dejal.

Akcijo Varno ima vedno prav so zagnali lani, ko so prve štiri 3D-zebre zarisali v občinah Velenje, Ptuj in Ljubljana, letos pa so v uporabo predali še novih sedem tridimenzionalnih prehodov za pešce. Tudi v Predosljah, za kar so se odločili na podlagi rezultata spletnega glasovanja. Sodelujoči v glasovanju so imeli na izbiro tudi prehod za pešce pred Podružnično šolo Kokrica, a so večinsko podprli lokacijo v Predosljah. Dogodek ob predaji nove 3D-zebre je sicer popestril raper Trkaj, ki je zapel tudi pesem projekta Varno ima vedno prav.

V Predosljah so dobili prvo 3D-zebro v Kranju in verjetno tudi na Gorenjskem. / Foto: Gorazd Kavčič

Občinske novice

Atraktivni in raznoliki dogodki Prešernega poletja

V začetku junija se začenja Prešerno poletje, ki prinaša raznolike in atraktivne dogodke. Pohvaliti pa je treba še ostale kranjske organizatorje dogodkov, ki bodo s svojim programom bogatili poletne dni v Kranju.

Klemen Malovrh

Kranj – Prešerno poletje v Kranju se začenja z velikim dogodkom. Po 18 letih bo na glasbeni oder ponovno stopila skupina California. Pridružili se jim bodo LPS, letošnji predstavniki Slovenije na Evroviziji. Otvoritveni koncert bo 10. junija na Glavnem trgu. Nato pa se bodo vse do septembra vrstili različni dogodki in festivali za vse starosti in okuse.

Raznolikost in atraktivnost dogodkov Prešernega poletja nista edina razloga, zakaj govorim o poletnem dogajanju v mestu. Pohvaliti moram še ostale kranjske organizatorje dogodkov, ki bodo s svojim programom bogatili poletne dni v Kranju. Ker se naša destinacija usmerja vedno bolj trajnostno, smo se na Zavodu odločili, da bodo tudi prireditve v naši organizaciji sledile smernicam »manj plastike, več trajnosti«. V sodelovanju s Komunalo Kranj skrbimo za ločevanje odpadkov na dogodkih, da jih je nato lažje reciklirati. Uvajamo kozarce za ponovno, večkratno uporabo; taka naj bi bila tudi ostala oprema in stvari, ki jih potrebujemo za izvedbo dogodka. Ne nazadnje pa tudi obiskovalce naših prireditev prosimo, naj na lokacijo pridejo peš ali z okolju prijaznim vozilom, naj si prevoze delijo in naj na dogodku skrbijo, da bo za njimi ostalo čim manj odpadkov.

Poleg spektakularnega otvoritvenega koncerta s Californio in LPS nas v juniju čaka še sklop dogodkov KR-Kult-Ura, ki bodo potekali pred Prešernovim gledališčem. Glasbena šola (GŠ) Kranj 17. junija pripravlja koncert orkestra GŠ, 18. junija se bodo na dogodku Pozdrav poletju predstavila različna kranjska kulturna društva, 19. junija pa nas čaka pravi Latino POK, koncert Pihalnega orkestra Mestne občine Kranj.

Poleg spektakularnega otvoritvenega koncerta s Californio in LPS nas v juniju čaka še sklop dogodkov KR-Kult-Ura, ki bodo potekali pred Prešernovim gledališčem. Glasbena šola (GŠ) Kranj 17. junija pripravlja koncert orkestra GŠ, 18. junija se bodo na dogodku Pozdrav poletju predstavila različna kranjska kulturna društva, 19. junija pa nas čaka pravi Latino POK, koncert Pihalnega orkestra Mestne občine Kranj.

Klemen Malovrh, direktor ZTKK / Foto: arhiv ZTKK

Kranj veliko ponuja

In ko boste že tako ali tako v Kranju, vas vabim, da skočite še po razgled na vrh zvonika cerkve sv. Kancijana. Pojdite se ohladit v Rove pod starim Kranjem in raziščite kranjske skrivnosti na digitalnem vodenju Mesto skriva, podzemlje razkriva. Verjamem, da tudi domačini še ne poznamo vseh kotičkov Kranja, zato se lahko udeležite kakšnega izmed vodenj po Kranju ali kanjonu reke Kokre. Privoščite si druženje s prijatelji, družino v eni izmed kranjskih gostiln in kavarn. Kranj ima veliko ponuditi, samo v mesto morate priti in Prešerno poletje v Kranju je lahko dober razlog za obisk!

Junija bo spet zadišalo s Kranjske dolge mize

Letošnja Kranjska dolga miza bo potekala 23. junija na dvorišču gradu Khislstein v starem mestnem jedru Kranja. Namenjena je promociji kranjske gastronomije in kulinarične ponudbe.

Petra Pekovec

Kranj – Po uspešno izvedenem lanskoletnem dogodku Kranjska dolga miza, katerega vodilo je bilo trajnostna naravnanost na področju gastronomije, se letos pripravljamo na novega. Konec junija bodo na dvorišču gradu Khislstein ponovno pogrnjene mize, obložene z inovativnimi jedmi, sestavljenimi iz lokalnih sestavin.

Nad krožniki bodo bedeli priznani kuharski mojstri iz Kranja, ki bodo svoje znanje in izkušnje na dogodku prenašali na mlajše generacije. Za kranjske gostince je pomanjkanje kadra velik izziv, zato letošnje leto namenjajo promociji gostinskih poklicev in v želji po sodelovanju z mladimi tudi prenosu znanj in vzgoji novih potencialov.

Kaj bo na meniju, naj za zdaj ostane še skrivnost, vam pa zagotavljamo, da bodo sestavine sezonske, iz lokalnega okolja ter najboljše kakovosti. Zeleni gastronomski dogodek Kranjska dolga miza sledi viziji celotne destinacije, ki je trajnostno naravnana ter spodbuja svoje občane in obiskovalce k odgovornemu ravnanju z okoljem. Tako boste tudi letos udeleženci dolge mize naprošeni, da na dogodek pridete peš, se pripeljete s kolesom, kot sopotnik ali pa z javnim prevozom. Tako boste prispevali k nižjemu ogljičnemu odtisu, ki ga bomo na koncu izračunali za celotno prireditev.

Kranjska dolga miza sledi viziji celotne destinacije, ki je trajnostno naravnana in spodbuja k odgovornemu ravnanju z okoljem. / Foto: arhiv ZTKK (Jaka Arbutina)

Glavni namen dogodka je promocija kranjske gastronomije in kulinarične ponudbe. Ta se usmerja v trajnostno in k minimalni količini zavržene hrane. Poleg okoljske ima kranjska kulinarična prireditev tudi socialno noto, saj je del obrokov namenjen posameznikom v stiski. Če temu dodamo še skrb za bodoče gostinske kadre, je zaradi samega koncepta in izvedbe Kranjska dolga miza edinstveni dogodek v Sloveniji.

Letošnja Kranjska dolga miza bo potekala 23. junija (v primeru slabega vremena pa 26. junija) na dvorišču mogočnega gradu Khislstein v starem mestnem jedru Kranja. Informacije o dogodku, jedilnikih, prodaji vstopnic in ostalih zanimivostih bomo sproti objavljali na digitalnih kanalih VisitKranj.

Dan slovenskih dobrot

Eva Pirnat

Kranj – Vse raje posegamo po lokalnih pridelkih in izdelkih. Tovrstno odgovornejše potrošništvo ima veliko prednosti – sezonska hrana je bolj sveža in okusnejša, pridelovalce lahko tudi osebno spoznamo in tako bolj zaupamo hrani oziroma izdelku, ki ga kupujemo, z nakupom direktno podpremo pridelovalce, kratke prehranske verige predstavljajo manjšo obremenitev za okolje, če jih naštejemo le nekaj.

Na prečudoviti lokaciji Parka Brdo boste v nedeljo, 29. maja, med 10. in 16. uro lahko izbirali med pestro ponudbo lokalnih izdelkov, saj bo tam potekal Dan slovenskih dobrot. Na dogodku se bo predstavilo več kot 40 lokalnih ponudnikov iz cele Slovenije, ki svoje visoko kvalitetne prehranske izdelke tržijo v okviru lokalnih blagovnih znamk. Svojo ponudbo bodo predstavili ponudniki blagovnih znamk: Babica in dedek, Blejski lokalni izbor, Bohinjsko, Dobrote Blagajeve dežele, Dobrote Dolenjske, Idrija izbrano, Jeruzalem Slovenija, Naše najboljše, Od Jakoba do Jakoba, Okusi Rogle, Okusiti Laško, Savinjska čez Alpe in doline, Sožitje – Kozjanski park, Sevnica Premium, Srce Slovenije, Zakladi Črni graben, Zeleno zlato bogastvo narave, Wca z Bca, 100 % lokalno.

Bogato založeno tržnico bodo spremljale različne delavnice za otroke in odrasle. Med drugim se boste lahko preizkusili v peki prleške gibanice in ajdovega krapca, izdelavi sira trniča ter skutnega namaza iz zelišč in zelenjadnic, mletju žit na žrmlje ter pletenju izdelkov iz slame. Ustavite se še na Račjem otoku, kjer bo lokalna ponudba dopolnjena z brdsko kulinariko. Vstop je prost! V primeru slabega vremena prireditev odpade.

Po lokalnih izdelkih vse raje posegamo. / Foto: arhiv ZTKK

Občinske novice

Nasvet za izlet

Pošihtni petki na Joštu

Pozivamo vas, da ob petkih popoldne združite prijetno s koristnim: avtomobile pustite doma in se peš vzpnite na Jošta, kjer pripravljajo dogodke s pogovornim imenom Pošihtni petki.

Eva Pirnat

Sv. Jošt – Petki so na Joštu že eno leto rezervirani za dobro hrano. Na dogodkih, znanih pod pogovornim imenom Pošihtni petek, obiskovalci združijo rekreacijo z dobro hrano, saj od 17. ure dalje na vrhu vselej najdemo nekaj, kar popestri že sicer raznolik jedilnik.

»Pošihtni petki so se med ljubitelji Jošta zelo lepo prijeli, zato se bomo potrudili, da tradicijo petkovih druženj nadaljujemo,« je na 845 nadmorskih metrov povabila Tina Sedej, ki s soprogom Matjažem zadnjih osem let vodi Dom na Joštu.

Prav posebno kulinarično druženje se je na Joštu zgodilo 13. maja, ko je moči združilo osem kranjskih kuharskih mojstrov – Barbara Kokelj, Bine Volčič (Bistro Monstera), Uroš Gorjanc (Gostilna Krištof), Marko Arvaj, Matjaž Erzar (Gostilna pri Matičku), Aleš Kristan (Kmetija odprtih vrat Pr' Končovc), Tomaž Polenec (Restavracija in kavarna Brioni) in Matjaž Sedej (Dom na Joštu). »Vsem, ki so prišli, bi se rad v imenu naše ekipe iskreno zahvalil. V Kranju smo lahko ponosni na to, da je tu doma toliko odličnih kuharjev, ki znajo stopiti skupaj in sodelovati. Če se povežemo, lahko dosežemo še več,« je po odmevnem dogodku dejal gostitelj Matjaž Sedej.

Na posebnem kulinaričnem druženju 13. maja na Joštu je moči združilo osem kranjskih kuharskih mojstrov. / Foto: Rožle Pajntar

Petki so na Joštu že eno leto rezervirani za dobro hrano. / Foto: Rožle Pajntar

Na Zavodu za turizem in kulturo Kranj toplo pozdravljamo tovrstna sodelovanja, kar je tudi eden izmed ciljev Kranjske dolge mize, ki je zanetila marsikatero novo idejo in poznanstvo. Namreč, ko skupaj stopijo najboljši, lahko nastanejo le presežki. In iskreno se veselimo kranjskih kulinaričnih presežkov!

Na Zavodu za turizem in kulturo Kranj toplo pozdravljamo tovrstna sodelovanja, kar je tudi eden izmed ciljev Kranjske dolge mize, ki je zanetila marsikatero novo idejo in poznanstvo. Namreč, ko skupaj stopijo najboljši, lahko nastanejo le presežki. In iskreno se veselimo kranjskih kulinaričnih presežkov!

Pozivamo vas, da ob petkih združite prijetno s koristnim in avtomobile pustite doma. Tako boste aktivno prispevali k zmanjšanju onesnaževanja in hkrati premigali svoje telo. Ker na vrh vodijo številne poti, je vzpon lahko vsakič nekaj posebnega.

Po mamutovi poti

Urša Erjavc

Kokrica – Ste vedeli, da so v Bobovških jezercih leta 1953 našli okostje ledenodobnega mamuta? Samica je bila stara okoli štirideset let in je potonila v tedanje močvirnato jezerce. V spomin na najdbo Turistično društvo Kokrica v sodelovanju z Zavodom za turizem in kulturo Kranj vabi na 13. Pohod po mamutovi deželi v soboto, 4. junija. Zbor je ob 9. uri pred supermarketom Mercator na Kokrici pri Kranju.

Pridružite se lahko daljši, 14-kilometrski, ali krajši, 6-kilometrski trasi pohoda, ki vodi po obronkih krajevne skupnosti Kokrica, mimo Bobovških jezer, znamenitega protokolarnega objekta Brdo in naravnih lepot Udin boršta. Ves čas pa vas spremlja pogled na prelepo gorsko kuliso.

Startnina je 10 evrov. Vsak udeleženec pohoda prejme dnevnik poti, ob poti okrepčila, na cilju malico, pijačo in flancat. Vsem pohodnikom, ki bodo pot prehodili petič ali desetič, bodo podarili majhno pozornost.

Vabljeni vsi ljubitelji narave in pohodništva!

Priprave na L'Etape Slovenia

Vsako drugo soboto se bomo na etapah Kranjske kolesarske rože pripravljali na septembrsko kolesarsko preizkušnjo L'Etape Slovenia, ki poteka pod blagovno znamko Dirke po Franciji.

Andi Bajc, Jera Rakovec Nahtigal

Kranj – V soboto, 28. maja, vas vabimo na grajsko dvorišče Khislstein, kjer bo od 10. do 14. ure kolesarsko obarvano dogajanje. Pisano v dresih, prepoteno od pred tem »prebrcanih« kilometrov, a verjamemo, da tudi sproščeno, družabno in zabavno v družbi kolesarjev z bogatim spremljevalnim programom partnerjev dogodka L'Etape Slovenia: od brezplačnih masaž do možnosti kolesarjenja na trenažerju.

Za vrhunec dogodka, predvidoma okoli 12. ure, se obeta obisk ambasadorja L'Etape Slovenia in trenutno petega na lestvici najboljših kolesarjev sveta UCI in člana ekipe Bahrain Victorious, domačina Mateja Mohoriča.

S sobotnim dogodkom se začenjajo kolesarske priprave na prvo izvedbo rekreativne kolesarske preizkušnje L'Etape Slovenia by Tour de France. Gre za dvodnevni kolesarski praznik, ki bo potekal prvi konec tedna v septembru. Sobota, 3. septembra, bo namenjena družinskemu kolesarjenju in druženju, nedelja, 4. septembra, pa bo posvečena tekmovanju na krajši, 70-kilometrski, in daljši, 145-kilometrski preizkušnji za cestne kolesarje. Tovrstna tekmovanja pod blagovno znamko Dirke po Franciji potekajo v 25-ih državah po celem svetu, letos tako premierno tudi v Sloveniji.

Na L'Etape Slovenia se bomo pripravljali šest sobot. / Foto: Grega Valančič (Sportida)

Prihajajoči sobotni dogodek bo tako prvi v nizu šestih pripravljalnih kolesarjenj po šestih etapah Kranjske kolesarske rože, ki bodo potekali vsako drugo soboto (28. maja, 11. junija, 25. junija, 9. julija, 23. julija in 6. avgusta).

Soorganizatorja dogodkov sta rekreativno društvo Gremo na kolo in Visit Kranj. Več o dogodku si lahko preberete na spletni stran L'Etape Slovenia by Tour de France.

Koledar prireditev

Koledar dogodkov od 1. do 30. junija

Sreda, 1. junij, ob 17.00, Mestna občina Kranj
Razstava: 4. extempore KRANJ 2022

Četrtek, 2. junij, ob 16.00, Vodopivčeva ulica 2
Otroška igralnica "SKALCA" v Družinskem centru Oaza

Četrtek, 2. junij, ob 17.00, Gostilna Krištof, Predoslje
Stonogina tržnica

Petek, 3. junij, ob 16.00, Glavni trg
Kr' petek je!

Petek, 3. junij, ob 18.30, Prešernov gaj
Kultura: Gibotron – Kalejdoskop 2022

Petek, 3. junij, ob 20.00, Panorama Stara pošta
Koncert: QuartAkustika

Petek, 3. junij, ob 20.30, Prešernov gaj
Kultura: To resurrect – Kalejdoskop 2022

Petek, 3. junij,ob 21.30, Prešernov gaj
Kultura: Trenutek – Kalejdoskop 2022

Sobota, 4. junij, ob 9.00, Supermarket Mercator Kokrica
Pohod po Mamutovi deželi

Sobota, 4. junij, ob 10.00, Gasilski dom Besnica
Kultura: Jubilejno 30. tekmovanje harmonikarjev Zlata voščenka Besnica 2022

Sobota, 4. junij, ob 10.30, Prešernov gaj
Kultura: Krog kakava v plesu – Kalejdoskop 2022

Sobota, 4. junij, ob 11.00, Staro mestno jedro
Brezplačni arhitekturni sprehod

Sobota, 4. junij, ob 16.00, Prešernov gaj
Kultura: Giboskop – Kalejdoskop 2022

Sobota, 4. junij, ob 17.00, Stolp Škrlovec
Koncert: Aurora, glasbeno doživetje s Carmen manet

Aurora je 45-minutni intenzivni zborovsko-izkustveni koncert. Pod umetniškim vodstvom dirigenta Primoža Kerštanja je ženski pevski zbor Carmen manet pripravil nov konceptualni glasbeni dogodek za 45 poslušalcev in 30 pevk, ki je svojo inspiracijo znova našlo v nordijski glasbi.

Sobota, 4. junij, ob 17.30, Prešernov gaj
Kultura: Vse ali nič – Kalejdoskop 2022

Sobota, 4. junij, ob 18.00, Letno gledališče Khislstein
Kultura: Generacije

Sobota, 4. junij, ob 18.00, Prešernov gaj
Kultura: Movements 9 – Kalejdoskop 2022

Sobota, 4. junij, ob 19.00, Stolp Škrlovec
Koncert: Aurora, glasbeno doživetje s Carmen manet

Sobota, 4. junij, ob 19.00, Prešernov gaj
Kultura: Iskrenja - Kalejdoskop 2022

Sobota, 4. junij, ob 20.00, Prešernov gaj
Koncert: Širom - Kalejdoskop 2022

Sobota, 4. junij, ob 21.00, Stolp Škrlovec
Koncert: Aurora, glasbeno doživetje s Carmen manet

Nedelja, 5. junij, ob 7.00, Staro mestno jedro
Šport: Slovenski 12-urni tek (SLO12RUN)

Slovenski 12-urni tek je edini ultramaraton, ki poteka v centru mesta, v Sloveniji in širše. V Kranju bo letos že peta tekma SLO12RUN. Tekači bodo tekli po krožni trasi, dolgi 1292 metrov, certificirani s strani Mednarodne zveze za maratone in cestne teke (AIMS).

Nedelja, 5. junij, ob 19.00 in 21.00, Stolp Škrlovec
Koncert: Aurora, glasbeno doživetje s Carmen manet

Ponedeljek, 6. junij, ob 18.00, Spletni dogodek – Združenje Naravni začetki
Spletna delavnica: Rad/-a imam svojega otroka ... kako krepiti ljubečo vez z otrokom

Torek, 7. junij, ob 16.00, Ljudska univerza Kranj
Zabava: Avstralska igra – Ravbar remi

Torek, 7. junij, ob 16.00, Vodopivčeva ulica 2
Otroška igralnica "SKALCA" v Družinskem centru Oaza

Četrtek, 9. junij, ob 16.00, Vodopivčeva ulica 2
Otroška igralnica "SKALCA" v Družinskem centru Oaza

Četrtek, 9. junij, ob 19.00, Maistrov trg 11 (2. nad.)
Šport: Društvo joga v vsakdanjem življenju

Petek, 10. junij, ob 18.00, Šmartinski dom Stražišče
Kultura: Povest o koreninah Slovencev

Petek, 10. junij, ob 19.00, Layerjeva hiša
Kultura: Odprtje festivala sodobnega kolaža KAOS 2022

Petek, 10. junij, ob 20.00, Glavni trg
Koncert: California, LPS in gosti

Prešerno poletje bomo odprli z vročim koncertom skupine California, ki se na glasbene odre vrača po 18 letih premora! Ogrevali vas bodo zmagovalci letošnje Eme, skupina LPS, in gosti.

Petek, 10. junij, ob 21.00, Layerjeva hiša
Koncert na odprtju festivala KAOS 2022

Sobota, 11. junij, ob 21.00, Cafe Galerija Pungert
Koncert: Tijan Grašič kvartet

Sobota, 11. junij, ob 8.00, Grad Khislstein
Šport: Kranjska kolesarska roža in druženje – priprave na kolesarsko preizkušnjo L'Etape Slovenia

Ker je kolesarjenje v skupini in prijetni družbi mnogo bolj pestro, motivacijsko in zabavno kot premagovanje asfalta vsak zase. Po prevoženi trasi Ljubljančanke sledi druženje na vrtu gradu Khislstein. Obvezne so predhodne prijave!

Nedelja, 12. junij, ob 20.00 Letno gledališče Khislstein
Koncert: Klapa Šufit

Torek, 14. junij, ob 16.00, Ljudska univerza Kranj
Zabava: Avstralska igra – Ravbar remi

Otroška igralnica "SKALCA" v Družinskem centru Oaza, ob 16.00, Vodopivčeva ulica 2

Torek, 14. junij–nedelja, 19. junij
KRAFFT – Igralski filmski festival Kranj, različne lokacije mestnega jedra

Četrtek, 16. junij, ob 19.00, Mestna hiša
Razstava: Podobe nekdanjega Kranja

Četrtek, 16. junij, ob 20.00, Panorama Stara pošta
Koncert: Žiga Jan

Petek, 17. junij, ob 16.00, Glavni trg
Kr' petek je!

Petek, 17. junij, ob 21.00, Cafe Galerija Pungert
Koncert: Trio Cafe noisette

Sobota, 18. junij, ob 8.15, Glavni trg
Kultura: 10. Pozdrav poletju

Sobota, 18. junij, ob 10.00, Park La Ciotat
Vadba joge v parku La Ciotat ob mednarodnem dnevu joge

Sobota, 18. junij, ob 12.00, Trainstation SubArt
Art tržnica TRK

Sobota, 18. junij, ob 14.00, Trainstation SubArt
Turbo galerija: 3 platna #9 – Vita Trefalt

Sobota, 18. junij, ob 18.00, Grad Khislstein
Kultura: Poletna muzejska noč

Tradicionalna prireditev se bo zgodila tretjo soboto v mesecu juniju, na najdaljši dan v letu, na sen kresne noči. V svoje prostore vas vabijo Grad Khislstein, Prešernova hiša in Mestna hiša.

Sobota, 18. junij, ob 20.00, Panorama Stara pošta
Koncert: Duo Artcoustic

Nedelja, 19. junij, ob 17.30, Avla Mestne občine Kranj
Kultura: Ko Sever sreča Jug

Torek, 21. junij, ob 16.00, Vodopivčeva ulica 2
Otroška igralnica "SKALCA" v Družinskem centru Oaza

Torek, 21. junij, ob 16.00, Ljudska univerza Kranj
Zabava: Avstralska igra – Ravbar remi

Torek, 21. junij, ob 20.00, OKC Krice Krace
Kultura: Za 200 g besed

Četrtek, 23. junij, ob 16.00, Vodopivčeva ulica 2
Otroška igralnica "SKALCA" v Družinskem centru Oaza

Četrtek, 23. junij, ob 17.00, Vrt gradu Khislstein
Kranjska dolga miza

Petek, 24. junij, ob 16.00, Glavni trg
Kr' petek je!

Petek, 24. junij, ob 17.30, OKC Krice Krace
Kultura: Pravljice na dvoriščih, Jadranka Završnik

Petek, 24. junij, ob 21.00, Cafe Galerija Pungert
Koncert Urške Supej in Maše But (3:rma)

Sobota, 25. junij, ob 8.00, Grad Khislstein
Šport: Kranjska kolesarska roža in druženje – priprave na kolesarsko preizkušnjo L'Etape Slovenia

Sobota, 25. junij, ob 10.30, Stolp Pungert
Kultura: Stolpova pripovedovalnica, Jadranka Završnik

Ponedeljek, 27. junij, ob 7.00, Akademija gibanja in veščin
Šport: Juhuu, poletne počitnice so tu

Ponedeljek, 27. junij, ob 9.00, OKC Krice Krace
Delavnica: Počitniška deveta šola pod mostom

Torek, 28. junij, ob 9.00, OKC Krice Krace
Zabava: Avstralska igra – Ravbar remiX

Četrtek, ob 30. junij, ob 16.00, Vodopivčeva ulica 2
Otroška igralnica "SKALCA" v Družinskem centru Oaza

Četrtek, ob 30. junij, ob 19.00, Maistrov trg 11 (2. nad.)
Šport: Društvo joga v vsakdanjem življenju

Četrtek, ob 30. junij, ob 19.00, Mestna hiša
Razstava: Keramika na Slovenskem 2005–2022

Vsako soboto ob 8.00, Glavni trg
Sobotni sejem

Vsako soboto in nedeljo
Sprehodi po Parku Brdo

Vsak ponedeljek, sredo, soboto, nedeljo ob 11.30 in vsak torek, četrtek, petek ob 18.00
Klasičen voden ogled Kranja

Vsak torek in petek ob 17.00 ter vsako soboto in nedeljo ob 10.00
Redno vodenje, Rovi pod starim Kranjem

Vsak ponedeljek in četrtek ob 17.00, vsako sredo ob 11.00 ter vsako soboto in nedeljo ob 13.00
Rovi pod starim Kranjem: Digitalni potep, Mesto skriva, podzemlje odkriva

Vsak torek ob 11.30 in petek ob 16.00
Redno vodenje po kanjonu reke Kokre

Kultura

Toplina likovnega pozitivizma

V Makedonskem kulturnem centru razstavlja akademska slikarka Irena Jeras Dimovska.

Igor Kavčič

Kranj – V novih prostorih Makedonskega kulturnega društva sv. Cirila in Metoda na Sejmišču 3, od preteklega petka pa do 10. junija svoja likovna dela razstavlja Irena Jeras Dimovska. Iz njene bogate likovne zakladnice, ustvarja namreč v različnih tehnikah, je tokrat pripravila izbor akrilnih slik iz obdobja zadnjih desetih let. Sama pravi, da je večina izmed del tokrat na ogled prvič.

Prepoznavna kranjska slikarka se že več kot trideset let posveča predvsem figuralnemu motivu v različnih umetniških zvrsteh tako v risbi, slikarstvu in grafiki. »S ploskovnimi in črtnimi transparentnimi hladno-toplimi barvnimi nanosi upodablja ženska gola telesa tako značilna za prepoznavnost njene slikarske prakse. Ustvarjalni svet v delih je logičen, imaginaren s konkretno vsebino. Ustvarjalno umetniško delo je samosvoje in pričakovano pripovedno. Povezuje ženske motivne podobe, prepleta preteklost in sedanjost, zasleduje trenutke tihih, razpoloženjskih prizorov in razlag,« o njenem delu zapiše slikar in grafih, Irenin mož Boge Dimovski, ki ob tem ugotavlja tudi, da so dela nastajala v optimističnem duhu, z barvno izbranimi in harmoničnimi odtenki oziroma, kot zaključuje v zapisu k razstavi: »Umetniška dela slikarke Irene Jeras Dimovske nostalgično poudarjajo poetičen odsev svojstvenega poslanstva umetnice, ki je ustvarjalno raznolika in pozitivna.«

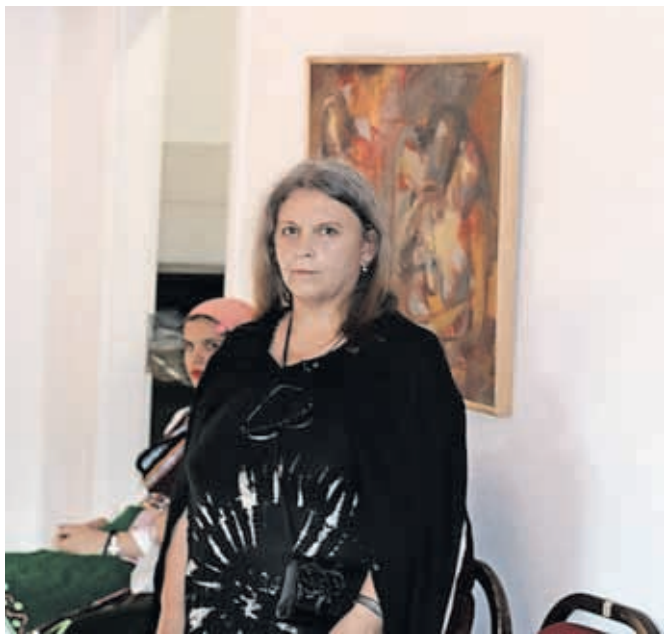

Irena Jeras Dimovska je pripravila izbor akrilnih slik.

V začetku junija se bo slikarka v Mali galeriji predstavila skupaj s hčerko Anamarijo Dimovsko, prva bo predstavila akvarele, druga pa keramiko.

Ljubica že petdesetič

Pred gostovanjem v Bolgariji so v Prešernovem gledališču pripravili 50. ponovitev ene najuspešnejših uprizoritev preteklih let Mrtvec pride po ljubico v režiji Jerneja Lorencija.

Igor Kavčič

Kranj – V Prešernovem gledališču so kultno besedilo Svetlane Makarovič Mrtvec pride po ljubico premierno uprizorili pred osmimi leti v uvodu takratnega Tedna slovenske drame. Nastala je v koprodukciji z Mestnim gledališčem Ptuj in v režiji Jerneja Lorencija, ki je v preteklih letih na oder kranjskega gledališča postavil nekaj zelo uspešnih predstav.

Takole sem takrat zapisal v Gorenjski glas: »V širšem smislu drama govori o ponarejenih medčloveških odnosih, ki posameznika silijo v konformizem in nezmožnost iskrenih odnosov, tako v družbi kot v družini. Besedilo je romantično po Svetlanino, namesto rožic in ptičkov je tu neravno hrepenenje po ljubezni in brutalni realizem, ki ga bržkone še vedno v večini živimo. V zgodbi se prepletata svet živih in svet mrtvih, kar nam skozi različne režijske prijeme v predstavi vseskozi dajo vedeti tudi akterji na odru. In ta svet je včasih tak, da živi niso zares živi in mrtvi niso zares mrtvi.«

Ekipa Prešernovega gledališča ob jubiteljni torti za 50. ponovitev predstave Mrtvec pride po ljubico

Prejšnji petek so predstavo po štirih letih odigrali petdesetič. Lahko zapišemo, da je za njo zelo uspešna zgodba. Od leta 2014 je gledališče s predstavo gostovalo na številnih festivalih doma in v tujini: na Borštnikovem srečanju v Mariboru, Dnevih satire Fadila Hadžića v Zagrebu, na Mednarodnem festivalu Infant v Novem Sadu, na festivalu Neta 2015 v Bukarešti, na mednarodnih festivalih Dimita (Solun), TESZT (Temišvar), MOT (Skopje), FETT (Tuzla), na Festivalu Barski letopis v Črni gori in na Mednarodnem gledališkem festivalu Reflex v romunskem Sfânta Gheorgeu.

Branko Rožman je harmonike za igralke in igralce izbiral po »karakterju« njihovih vlog.

Uprizoritev je prejela številne nagrade in priznanja: posebno priznanje žirije na Dnevih satire v Zagrebu za izvajanje glasbe v živo, nagrado Društva slovenskih gledaliških kritikov in teatrologov za najboljšo uprizoritev v celoti; Ana Urbanc je na 49. Borštnikovem srečanju v Mariboru dobila nagrado za mlado igralko, Branko Rožman pa za glasbo; na festivalu FETT v Tuzli je Borut Veselko prejel nagrado za najboljšo moško vlogo. V predstavi igrajo: Ana Urbanc (kot gostja), Vesna Pernarčič, Miha Rodman, Aljoša Ternovšek, Darja Reichman, Borut Veselko, Vesna Jevnikar, Judita Polak (k. g.)/tokrat jo je zamenjala Ema Kobal (k. g.) in Ciril Roblek (k. g.).

Ena od zanimivosti predstave je zagotovo ta, da je skladatelj Branko Rožman posebej zanjo celotno ekipo naučil igrati harmoniko in da je tudi same harmonike po »karakterju« izbral glede na vloge v predstavi. »Ansambel (tudi dobesedno) ob zahtevnem besedilu, polnem simbolike in prispodob, na odru deluje odlično, preprosto ne pojenja občutek, da igralce (in glasbenike) vseskozi povezuje ena in edina energija Svetlanine 'romantike',« se je še utrnilo gledalcu pred osmimi leti.

Ekipa Mrtveca gre po ljubico se v začetku junija odpravlja na Festival svetovnega gledališča v Sofijo in na Poletni festival v Varno.

Arheološki Kranj

V okviru projekta Podobe nekdanjega Kranja je v Mestni hiši na ogled razstava Glavni trg pod arheološkim drobnogledom.

Igor Kavčič

Kranj – Naše mesto je pravi arheološki biser, kar so predvsem v drugi polovici 19. stoletja in v prvih letih novega tisočletja spoznavali številni arheologi, ki so izkopavali v kranjskem mestnem jedru. Mesto sicer že več kot stoletje živi z občasnimi arheološkimi deli, ki odstirajo vedno nove podobe iz njegove preteklosti.

»Dileme, ali obstaja dovolj gradiva za predstavljanje kranjske arheološke dediščine, tako ni bilo. Nasprotno, glede na to, da gre za manjši razstavni prostor, se je bilo treba odločiti za določen del mesta,« pove avtorica razstave dr. Veronika Pflaum in doda, da so arheološko zgodovino Kranja zagotovo najbolj zaznamovala izkopavanja obsežnega grobišča okoli župne cerkve na Glavnem trgu. Grobišče, na katerem so pokopavali od konca 7. stoletja do konca 18. stoletja, nas tako povezuje z nekdanjimi Kranjčani in samimi začetki Kranja kot mesta. Arheologi so grobišče raziskovali v več etapah med letoma 1953 in 2013 ter odkrili skoraj tri tisoč grobov.

Arheologi so izkopavanja tudi bogato dokumentirali, zato v fototeki Gorenjskega muzeja ne manjka slikovnega gradiva. Izbor in besedila k njim je Pflaumova pripravila skupaj z Manco Omahen Gruškovnjak, pri tem pa sta prednost pred dokumentarnimi posnetki arheoloških odkritij dali posnetkom dela, ekipe, opazovalcev in okolice. Na fotografijah tako sledimo predvsem podobam delovnih razmer, vzdušja in načina dela, kar se pri strokovnih predstavitvah izkopavanj običajno izpušča. Razstava bo na ogled do sredine junija, ko jo bo zamenjala nova postavitev v okviru projekta Podobe nekdanjega Kranja, predvidoma o kranjskih lokalih.

Arheologinja dr. Veronika Pflaum (v ozadju) si je razstavo ogledala s stanovskimi kolegicami. / Foto: Igor Kavčič

Kultura

Na obisk k ljubiteljski kulturi

Osrednji dogodek ob letošnjem Tednu ljubiteljske kulture, ki je v središče pozornosti postavil film, je bila projekcija igrano-dokumentarnega filma Za Pavla Knobla skovano. Prvo pesniško zbirko v slovenskem jeziku je leta 1801 izdal v Kranju.

Igor Kavčič

Kranj – Letošnji, deveti Teden ljubiteljske kulture, že po tradiciji ga organizirata Zveza kulturnih društev Slovenije in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, po vsej državi in v zamejstvu s številnimi prireditvami in dogodki poteka že od sredine prejšnjega tedna naprej in

Pred projekcijo filma o Pavlu Knoblu je Mija Aleš spregovorila z režiserko Dragano Čolić in poznavalko njegovega dela dr. Tanjo Žigon. / Foto: Tina Dokl

se bo končal s koncem maja. Tema letošnjega Tedna ljubiteljske kulture je film, ambasador pa je Gojmir Lešnjak - Gojc, legenda slovenskega filma in ikona številnih kultnih televizijskih oddaj.

Če je bil osrednji dogodek prejšnji petek v Novi Gorici, je dan prej območno odprtje Tedna ljubiteljske kulture potekalo v Kranju, v dvorani Mestne knjižnice. Kot je v uvodu v večer povedala pobudnica tokratnega programa, predsednica ZKD Kranj Mija Aleš, se v Sloveniji 107.000 ljudi ukvarja z ljubiteljsko kulturo, udejstvujejo se v več kot pet tisoč društvih in skupinah, če prištejemo še otroške in mladinske skupine, jih je še več. Na leto pripravijo več kot 25.000 prireditev, odrskih predstavitev, razstav ..., ki si jih ogleda skoraj štiri milijone obiskovalcev.

Dokumentarni film o Pavlu Knoblu

Letošnje področje, ki so mu tudi na dogodku v knjižnici posvetili osrednjo pozornost, je film. V uvodu pa se je s tremi skladbami najprej predstavil Komorni pevski zbor Mysterium pod vodstvom dirigenta in pianista Lovra Freliha. Sledila je kranjska premierna filma Za Pavla Knobla skovano, še pred projekcijo pa je Mija Aleš v krajšem pogovoru predstavila eno pobudnic filma, dr. Tanjo Žigon, zgodovinarko, doktorico literarnih ved in izredno profesorica ter raziskovalko, in režiserko in scenaristko filma Dragano Čolić.

Gre za dokumentarno-igrani film o pesniku, prevajalcu, skladatelju, orglarju-cerkovniku in učitelju Pavlu Knoblu (1765, Orehek pri Postojni–1830, Tomaj), ki je učil v več slovenskih mestih, leta 1801 pa je pet let pred Vodnikom v Kranju objavil samostojno tiskano pesniško zbirko Štiri pare kratkočasnih novih pesmi. Film, posvečen njegovemu življenju in delu, je nastal v produkciji Kulturnega društva Cajt Postojna in tudi s sodelovanjem Zveze kulturnih društev Kranj.

Kot je v pogovoru povedala režiserka filma Dragana Čolić, so v Športno-kulturnem društvu iz Orehka pri Postojni, torej rojstnega kraja Pavla Knobla, leta 2015 s posebnim dogodkom zaznamovali 250. obletnico njegovega rojstva. Pripravili so razstavo o njem, izdali zbornik pa tudi ponatis Knoblove pesniške zbirke Štiri pare kratkočasnih novih pesmi. "Knobl me je začel zanimati, saj doslej nisem ničesar vedela o njem," je dejala Dragana Čolić, ki je sodelovala z dr. Tanjo Žigon, ki se je v raziskovanju prvega slovenskega pesnika podala v arhive in iz različnih dokumentov poskušala izvedeti čim več o njem. "Več kot dve stoletji se nihče ni veliko ukvarjal z njim, v svojem času pa je bil nedvomno velik 'frajer', saj so ga ljudje v lokalnih okoljih, kjer je živel, zelo dobro poznali. Med drugim je prav v Kranju izdal tudi svojo pesniško zbirko," poudarja Tanja Žigon. Ena najbolj znanih pesmi iz zbirke je prav gotovo tista Od prdca.

V igrano-dokumentarnem filmu spoznavamo Knoblovo življenje, kakor se ga je dalo razumeti iz raziskanih dokumentov in podatkov o

V uvodu v ljubiteljski večer je zapel KPZ Mysterium. / Foto: Tina Dokl

njem, njegova podoba pa je ostala neznanka. V filmu igrajo ljubiteljski igralci, strokovni pogled nanj poleg dr. Tanje Žigon podajo še dr. Miran Hladnik, ddr. Igor Grdina, dr. Vojko Gorjanc, Boštjan Gorenc - Pižama, njegove pesmi pa recitirajo znani interpreti, od Borisa Kobala in Saša Hribarja do Janeza Škofa, Adija Smolarja, Draga Misleja - Mefa in Andreja Rozmana - Roze. V filmu nastopata še Ljubljanski oktet in Komorni zbor Arima. Osrednjo vlogo Knobla je odigral Andrej Smerdu, ob njem pa še kopica ljubiteljskih igralcev. Zgodbo pripoveduje Marijana Brecelj. Nekaj kadrov so posneli tudi v Kranju, oba gorenjska sogovornika sta posneta v Prešernovem gaju.

Jasminkin 3D Life

Še pred dogodkom v Mestni knjižnici Kranj so v Območnem stičišču kulturnih društev ZKD Kranj na Glavnem trgu odprli razstavo likovnih del Jasminke Alibašić, ki jo je sama naslovila 3D Life. Jasminka je mladost preživela v Bosni, v Kranj pa jo je pripeljala vojna. Tu si je ustvarila družino, z njo pa so iz Bosne prišli tudi njeni likovni izzivi. Kot je povedala, obožuje vse vrste umetnosti, najbolj pa se je našla v slikarstvu.

Tokrat se predstavlja z izdelki iz različnih materialov, nabranih v naravi. Gre tako za slikarska dela kot objekte, ki so rezultat njenih ročnih spretnosti. Tako so na razstavi med drugim na ogled njena retro komoda in drugi izdelki iz lesa v kombinaciji z akrilnimi barvami in pogosto tudi z okrasnim cvetjem. Izdelke je naslovila čolnič, škratek, kučma, sani in podobno. Kot sama pravi, ji umetnost in ročno delo zdravita dušo, razstavo pa si je moč ogledati po predhodnem dogovoru po telefonu (070 661 005).

V soboto, 18. junija, bo med 8. in 13. uro na trgu pred Prešernovim gledališčem potekal že deseti Pozdrav poletju. Dogodek že združuje dve aktivnosti: kulturni spored in sejem nevladnih organizacij. Predstavilo se bo več kot tristo ustvarjalcev z vseh področij kulture in umetnosti. Na panojih in stojnicah sejma nevladnih organizacij pa bo potekala predstavitev in promocija kulturnih društev in drugih nevladnih organizacij.

Jasminka Alibašić se predstavlja s slikami in ročnimi deli.

PRI SVOJEM PRODAJALCU PREVERITE
BOGATO PONUDBO VOZIL NISSAN, KI SO NA VOLJO TAKOJ

Kombinirana poraba goriva: 7,35–6,25 l/100 km. Emisije CO_2: 166–141 g/km. Emisijska stopnja: Euro6D Full. Emisije NOx: 0,0167–0,0237 g/km. Emisije trdnih delcev: 0,00008–0,00035 g/km. Št. delcev ($x10^{11}$): 0,17–0,53. Ogljikov dioksid (CO_2) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije iz prometa onesnažujejo zrak in tako pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona delcev PM_{10} in $PM_{2,5}$ ter dušikovih oksidov.

Ponudba velja za Nissan QASHQAI 1,3 DIG-T 140 Acenta s kovinsko barvo iz zaloge preko financiranja Nissan Financial Services. Ob nakupu avtomobila preko financiranja prejmete tudi obvezno in osnovno kasko zavarovanje za 199 € v prvem letu in brezplačno 5-letno podaljšano jamstvo, ki obsega 3 leta tovarniške garancije ter podaljšano jamstvo za 4., 5. leto oz. 160.000km, karkoli se zgodi prej, po programu »As new«. Pridržujemo si pravico do napak. Akcija velja do 30. 6. 2022 oz. do razprodaje zalog. Nissan si pridružuje pravico, da predčasno zaključi akcijo ali jo podaljša. Slike so simbolne. Vse prodajne cene (MPC = maloprodajne cene) so neobvezujoče priporočene cene in vključujejo 22% DDV in DMV. Določene paketne kombinacije opreme ali akcije lahko povzročijo odstopanja pri izračunu končne cene. Podrobne informacije o cenah dobite pri pooblaščenih trgovcih. Pridržujemo si pravico do sprememb v izvedbah modelov, zgradbi, opremi, tehničnih podatkih in cenah. Pooblaščeni uvoznik: Renault Nissan Slovenija, d. o. o., Dunajska 22, 1001 Ljubljana. Več na **nissan.si**

ASP www.asp.si

Jesenice, Finžgarjeva 2, tel.: **04 58 33 330**
Lesce, Hraška cesta 25, tel.: **04 53 53 450**

Šport

V Kranju znova tekaški praznik

Prvo junijsko nedeljo bo v središču Kranja potekel slovenski 12-urni tek. Atraktivno tekmovanje, ki privablja vedno več ultramaratonskih navdušencev z vseh koncev sveta, bo štelo tudi za državno prvenstvo.

Vilma Stanovnik

Kranj – Prireditev je najprej dvakrat potekala v Trbojah, leta 2019 pa so se organizatorji odločili, da dogodek prvič pripravijo v središču Kranja. Slovenski 12-urni tek je s tem postal prvi ultramaraton, ki poteka v središču mesta. Tako lani kot letos je dobil tudi srebrno značko Mednarodne ultramaratonske zveze (IAU), že letos pa se znova obeta kar nekaj novosti.

»Za obiskovalce bomo v startno-ciljnem prostoru postavili veliko tribuno, ob kateri se bo moč osvežiti z različnimi pijačami. Tudi animacij ne bo manjkalo. Čez Tavčarjevo ulico, kjer poteka proga, bomo postavili most za lažji prehod obiskovalcev. Lani fenomenalnemu napovedovalcu Marku Robleku se bo letos pridružil še Niko Rakovec. Prvič bo potekalo državno prvenstvo Slovenije v teku na 12 ur, hkrati pa bodo tekači iz Bosne in Hercegovine pri nas imeli državno prvenstvo v teku na 6 in 12 ur. Ob tej priložnosti se zahvaljujem Atletski zvezi Slovenije za podporo, saj pod vodstvom predsednika Romana Dobnikarja tudi ultramaraton v Sloveniji počasi pridobiva veljavo. Novost bo tudi sejem športne opreme in športne prehrane, ki se bo začel v soboto popoldan in zaključil v nedeljo zvečer. Na prizorišču bo tudi studio z zanimivimi gosti,« v imenu organizatorjev, Atletskega kluba Ultramaraton Slovenija, pravi direktor tekmovanja in ultramaratonec Klemen Boštar.

Slovenski 12-urni tek je prvi ultramaraton, ki poteka v središču mesta.

Tudi letos bo prvo junijsko nedeljo, 5. junija, moč tekmovati na dveh razdaljah. Start teka na 12 ur bo ob 7. uri zjutraj, 6-urnega ob 13. uri.

Organizatorjem je v Kranj uspelo privabiti številne najboljše ultramaratonce. Na listi prijavljenih so že tekači in tekačice iz dvajsetih držav; med njimi je tudi legenda ultrateka Grk Yiannis Kouros, ki je še vedno lastnik večine rekordov v cestnih tekih. Kouros je postal pomemben, ko je leta 1984 v rekordnem času zmagal na Spartatlonu in na ultramaratonu od Sydneyja do Melbourna leta 1985, v rekordnem času 5 dni, 5 ur, 7 minut in 6 sekund. Premagal je prejšnji rekord Cliffa Younga. Kouros je imel del svoje tekaške kariere avstralsko državljanstvo in je bil leta 2019 sprejet v Dvorano slavnih Avstralskega združenja ultra tekačev.

Kouros o skrivnosti svojega uspeha pravi: »Ko se drugi ljudje utrudijo, se ustavijo. Jaz ne. Svoje telo prevzamem z umom. Povem mu, da ni utrujeno, in posluša.«

Med ostalimi pomembnimi tujimi najboljšimi ultramaratonci, ki prihajajo v Kranj, velja posebej omeniti tudi Poljakinjo Patrycjo Bereznowsko (svetovna rekorderka v teku na 48 ur, maj 2022, lastnica ženskega rekorda na Špartatlonu), Španca Ivana Penalba Lopeza in Finko Nooro Honkala.

Na štartu v Kranju bodo tudi vsi najboljši slovenski ultramaratonci in ultramaratonke. To so: Nataša Robnik, državna rekorderka v teku na 12 ur (Kranj 2019), Mirko B. Miklič, Luka Videtič (novi državni rekorder v teku na 24 ur), Domen Kozjek (zmagovalec SLO12RUN 2021) ter številni drugi.

Tako kot lani bo tudi letos prisoten Dušan Mravlje, ki je v času svojega športnega udejstvovanja dosegal vrhunske rezultate na ultratekih ter tekel prav v času Yiannisa Kourosa. Omenimo samo nekaj rezultatov Dušana Mravljeta: 1. mesto: Trans America – 4800 km, Sydney–Melbourne – 1060 km, Evropski pokal v teku na 24 ur, Calagari–Sasary – 256 km, zmagovalec na več kot 60-ih ultramaratonih po svetu, 2. mesto: Atene–Sparta – 245 km, kar trikrat, Colac, 6-dnevna dirka Avstralija, štirikrat, Death Walley – 220 km, 3. mesto Trans Australia – 4360 km.

Yiannis Kouros, legenda ultrateka, prihaja v Kranj.

Letošnji 12-urni tek organizira Atletski klub Ultramaraton Slovenija v soorganizaciji Mestne občine Kranj in Zavoda za turizem in kulturo Kranj ter s podporo Atletske zveze Slovenije. Generalni pokrovitelj je Varuh zdravja Vzajemna.

»Vljudno vabimo gledalce, navijače, tekaške navdušence, tekače in vse privržence športa v Kranj, na nepozabni tekaški dogodek,« še pravi direktor tekmovanja Klemen Boštar.

Bronasto odličje Anke Pogačnik

Kranjska judoistka Anka Pogačnik je na evropskem prvenstvu v Sofiji osvojila bronasto odličje ter z njim razveselila tudi svoje klubske prijatelje, trenerje in vse navijače, ki so ji ob prihodu domov pripravili prisrčen sprejem.

Vilma Stanovnik

Kranj – V Sofiji je potekalo evropsko prvenstvo v judu, za največji uspeh naše reprezentance in tudi svoj največji uspeh pa je poskrbela 30-letna Anka Pogačnik, ki je v kategoriji do sedemdeset kilogramov osvojila bronasto odličje.

»Medalja, je bila res težko prigarana, predvsem pa je malce omilila dejstvo, da se mi lani ni uspelo uvrstiti na olimpijske igre. Hkrati je dokaz, da na največjih tekmovanjih sodim v krog favoritinj. Letos sem imela kar nekaj težav zaradi korone, nato sem si poškodovala gleženj in na evropsko prvenstvo sem šla povsem neobremenjena. Morda je bil tudi to dodaten plus, saj sem šla v borbe sproščena,« je povedla Anka Pogačnik, ki je zaposlena v Slovenski vojski, letos oktobra pa jo čaka še nastop na svetovnem prvenstvu.

»Trenutno o olimpijskih igrah še ne razmišljam, seveda pa ostaja želja, da nastopim. Stara sem trideset let in hitro lahko pride tudi do poškodbe. Zato raje razmišljam o tej sezoni in o bližnjih ciljih, kot je svetovno prvenstvo in ostala tekmovanja,« je tudi povedala Anka Pogačnik, ki je ob prihodu domov sprejemala številne čestitke. V imenu kranjske občine ji je čestital podžupan Robert Nograšek.

Čestitk ob sprejemu je bila za sedmo mesto deležna tudi Urška Torkar. »Zdaj je vse skupaj bolje, kot je bilo takrat, ko sem prišla z blazin. Vem, da sem izpustila veliko priložnost za še boljši nastop. Upam, da bo kmalu spet nova in da razveselim sebe in klub,« je povedala 24-letna Urška Torkar, študentka na Fakulteti za šport.

»Veseli smo tako rezultata Anke Pogačnik, ki je osvojila tretje mesto, kot Urške Torkar, ki je bila sedma. To je daleč največji uspeh v šestdesetletni zgodovini kluba in tudi njun največji uspeh, bili pa sta tudi najboljši predstavnici slovenske reprezentance na prvenstvu,« je povedal predsednik Judo kluba Triglav Kranj Andrej Frelih in dodal: »Vsak tak rezultat prinese klubu nov zagon. Anka je tudi trenerka v klubu in mladi se od nje lahko veliko naučijo. Trenutno jih je v klubu blizu sto in sedaj imamo tukaj na bazenu tudi dobre pogoje za trening. Predvsem pa imamo dobre trenerje na čelu z Branetom Vuzmom.«

»Anka je v naš klub prišla leta 2002, ko smo trenirali še na policiji. Že med kadetinjami je imela lepe rezultate, bila je že v državni reprezentanci. Na svetovnem mladinskem prvenstvu je osvojila peto mesto, nato je bila druga na evropskem prvenstvu med mlajšimi članicami. Takrat smo v klubu videli, da ji finančno ne bomo mogli več slediti. Šla je v naš največji klub Sankaku Celje, kjer je bila šest let. Imela je nekaj dobrih rezultatov, njen cilj, da bi nastopila na olimpijskih igrah, pa se ni uresničil. Tako je leta 2018 razmišljala o zaključku kariere, vendar se je nato odločila, da pride nazaj v naš klub. Žal ji lani uvrstitev na olimpijske igre ni uspela, zanjo pa je bilo to očitno bolje, saj se je izkazala kot prava šampionka. Poraz jo je dvignil in sedaj dosega še boljše rezultate. Zmagala je na Grand Prixu v Zagrebu, začela je zmagovati na tekmah svetovnega pokala,« je povedal Brane Vuzem.

Podžupan Robert Nograšek, trener Brane Vuzem, Anka Pogačnik, Urška Torkar in predsednik Judo kluba Triglav Andrej Frelih / Foto: Tina Dokl

Šport

Nogometaši z boljšimi pogoji

Nogometaši Triglava se v dodatnih kvalifikacijah borijo za prvo ligo, v klubu pa so poskrbeli, da bodo tako igralci kot navijači imeli še boljše pogoje, zato so uredili dodatne klubske prostore ter zagotovili program za kakovostno analizo tekem.

Vilma Stanovnik

Kranj – Nogometni klub Triglav ima od tega meseca nove prostore, ki so jih uredili v nekdanji stavbi Zavoda za šport Kranj. Novi prostori so namenjeni športni upravi, predvsem pa analizam in predavanjem. Pred kratkim sta jih namenu predala predsednik NK Triglav Franjo Radikovič ter podžupan Mestne občine Kranj Janez Černe.

»V zadnjem letu sem vedno bolj vpet v delo kluba, v klubu pa postopoma prihaja do profesionalizacije. To pomeni, da z več ali manj prostovoljnega dela prehajamo na profesionalno raven. Pred leti je bilo v klubu 13 trenerjev, sedaj jih je 25. Prej so imeli PRO licenco trije, sedaj jo ima deset trenerjev. Leta 2015 smo v klubu uvedli analizo tekem. Včasih smo analizirali le tekme članov, sedaj je poskrbljeno tudi za mladince, kadete in druge. Za analizo smo poleg prostora dobili še kamero Veo in progam Instat, ki nam omogoča zelo kakovostno analizo tekem in treningov,« je ob predstavitvi novosti v klubu povedal predsednik Radikovič, podžupan Janez Černe pa je dodal: »Vesel sem, da se vam je z Zavodom za šport uspelo dogovoriti za te prostore. Upam, da vam bodo koristili in da boste imeli boljše razmere za delo, s tem pa odskočno desko za še večji napredek kluba. Upam, da vam uspe uvrstitev v prvo ligo. Želim vam vso srečo na dodatnih kvalifikacijah.«

Med novostmi je tudi Klub aktivnih Gorenjske, ki združuje Gorenjce, ki obožujejo šport in zdrav duh v zdravem telesu. / Foto: Gorazd Kavčič

Odločilna tekma nogometašev Triglava z ekipo CherryBox24 Tabor Sežana v kvalifikacijah za prvo ligo bo to nedeljo na kranjskem stadionu, začela pa se bo ob 19. uri.

Vodja mladinske nogometne šole Gregor Bergant je predstavil novosti pri analizi tekem in treningov, direktor Nogometnega kluba Triglav Beno Fekonja pa še nekatere druge novosti. Med njimi je Klub aktivnih Gorenjske, ki združuje Gorenjce, ki obožujejo šport in zdrav duh v zdravem telesu.

»Pogoj za članstvo je zgolj izpolnjena prijavnica, ki jo prejmete na vseh domačih tekmah, v prodajalni Triglav Kranj na Glavnem trgu v Kranju ter na spletni strani www.triglavkranj.si. Po oddani prijavnici boste prejeli kartico, ki bo že omogočala takojšnjo uporabo ugodnosti. Članstvo v klubu omogoča cenejše nakupovanje v trgovini Triglav Kranj, na prireditvah v organizaciji kluba, cenejše pa so tudi vstopnice in nakupi v spletni prodajalni. Poleg popusta bodo člani kluba deležni takojšnjega dobroimetja v višini treh odstotkov. Članstvo v klubu je brezplačno in brez obveznosti,« je pojasnil Fekonja in dodal, da bodo obiskovalci tekem Triglava med prvimi v tem delu Evrope, ki bodo lahko svojo najljubšo pijačo, prigrizek ali navijaški artikel naročili kar med tekmo z dostavo do sedeža. Vsak sedež na tribuni je namreč opremljen s QR kodo. V NK Triglav so prenovili tudi navijaško cono, ki se po novem odpira uro in pol pred domačo tekmo in se trži pod blagovno znamko Tretji polčas. V njej bodo gostili priljubljene glasbene skupine, za obiskovalce pa pripravili tudi kulinarično ponudbo domačih gorenjskih jedi. Nekaj posebnega bo zagotovo že vzdušje na nedeljski tekmi za uvrstitev v prvo ligo, ki se bo na kranjskem stadionu začela ob 17.30.

Novosti v klubu, med katerimi so tudi novi prostori in novosti pri analizi treningov, je v družbi podžupana Janeza Černeta in direktorja kluba Bena Fekonje predstavil predsednik NK Triglav Franjo Radikovič. / Foto: Gorazd Kavčič

Dirko podprl Matej Mohorič

V okviru kolesarskega dneva na Trsteniku so se kolesarji pomerili na dirki za prvi Pokal Mateja Mohoriča.

Maša Likosar

Trstenik – Kolesarski dan, ki ga je Kolesarski klub Kranj organiziral v sodelovanju s Fundacijo Mateja Mohoriča, je bil hkrati namenjen promociji kolesarstva, ki po besedah Mateja Mohoriča nudi kvalitetno preživljanje prostega časa in zdrav način življenja. Mohorič se je dvanajst let kalil v kranjskem kolesarskem klubu, na kar je, kot je poudaril, izredno ponosen. »Med kranjskimi kolesarji sem preživel lepe trenutke, se veliko naučil in pridobil nepozabne izkušnje,« je povedal Mohorič, ki vsem mladim nadobudnim kolesarjem svetuje, naj bodo vztrajni in naj sledijo svojim sanjam.

Na kolesarski dirki za prvi Pokal Mateja Mohoriča se je pomerilo približno 250 tekmovalcev mlajših kategorij iz vseh slovenskih kolesarskih klubov, gostili so tudi kolesarje iz Avstrije in Srbije. Kot je pojasnil vodja dirke Matjaž Zevnik, direktor Kolesarskega kluba Kranj, pokal izhaja iz dirke na Trsteniku, ki so jo zadnjič organizirali pred štirimi leti. »Ponosni smo, da Matej Mohorič izhaja iz naših vrst, in veseli, da se je odzval pobudi in podprl dirko,« je pojasnil Zevnik, ki je bil nekoč Mohoričev trener. Dirka se je točkovala tudi za Pokal Slovenije 2022. Udeleženci so prejeli majico in spominsko medaljo, ki so jih izdelali varovanci Centra Korak iz Kranja. »Želimo si, da bi dirka postala tradicionalna, morda prihodnje leto vključimo tudi starejše mladince,« je še dodal Zevnik.

Obiskovalce je pozdravil Matej Mohorič. / Foto: Primož Pičulin

Zanimivosti

Našim članom ne more biti dolgčas

Kranjsko društvo upokojencev trenutno šteje 1250 članov. Ob sedemnajst tisoč upokojencih na območju mestne občine Kranj si želijo več članstva.

Kranj – "Kot predsednik Društva upokojencev Kranj bi vas rad seznanil z nekaterimi aktivnostmi, s katerimi se lahko ukvarjajo člani društva, pravi Marjan Mihelčič in zastavi osnovna vprašanja: "Vprašam se, kaj pa počnejo ostali? So se vdali v usodo, da preostanek življenja preživijo med štirimi stenami, ob poležavanju, gledanju televizije in morda ob prebiranju kakšne knjige? Upokojenci moramo v prvi vrsti sami poskrbeti za svoje zdravje ter fizično in duševno kondicijo, česar pa nam neaktivno delovanje ne omogoča."

V okviru društva deluje več komisij oz. področij, ki ponujajo, da se vsak posameznik sam odloči, česa bi se lahko udeleževal. »Glede na vse našteto članom društva ne more biti dolgčas. Nasprotno, lahko upravičeno tarnajo, da nimajo prostega časa,« pravi Marjan Mihelčič.

V okviru društva deluje več komisij oz. področij, ki ponujajo, da se vsak posameznik sam odloči, česa bi se lahko udeleževal. Med komisijami je najštevilnejša na področju športa, rekreacije in gibalne kulture. V tem okviru trenutno deluje 11 sekcij: planinsko-pohodniška, kolesarska, balinarska, kegljaška, kegljaška s kroglo na vrvici, namiznoteniška, prstometna, plavalna, teniška, zimski športi in sekcija za dvoransko vadbo in fitnes. Pa tudi turistični in kopalni izleti ter letovanja ne manjkajo.

Članice in člani se ukvarjajo tudi s socialno dejavnostjo. Vključeni so v projekt Zveze društev upokojencev Slovenije Starejši za boljšo kakovost življenja doma. Prostovoljke obiskujejo starejše upokojence in popišejo njihove domače razmere. Upokojenke, ki se rade ukvarjajo z ročnimi deli, se srečujejo v sekciji za ročna dela. Mešani pevski zbor pa vabi vse ljubitelje zborovskega petja, da se vključijo, saj dobrih glasov ni nikoli preveč.

Za razgibavanje malih sivih celic v društvu skrbi Univerza za tretje življenjsko obdobje in članom ponuja učenje tujih jezikov, umetnostno zgodovino ali pa uživanje v likovnem ustvarjanju.

"Glede na vse našteto članom društva ne more biti dolgčas. Nasprotno, lahko opravičeno tarnajo, da nimajo prostega časa," strne prednosti društvenih aktivnosti Marjan Mihelčič.

Vse podrobnosti o delovanju društva so v publikaciji Informacije oziroma jih bodoči člani prejmejo ob obisku društvene pisarne. Odprto imajo vsak ponedeljek in sredo od 8. do 12. ure.

Mohoričeva donacija

Kranjski kolesar Matej Mohorič je rodni Podblici podaril avtomatska zunanja defibrilatorja, ki so ju namestili na Jamniku in v Nemiljah.

Simon Šubic

Nemilje – Kolesar Matej Mohorič sicer ne živi več v rodni Podblici, a na svoje korenine ni pozabil. Pred časom je tako podaril okoli 3.800 evrov za nakup in namestitev dveh avtomatskih zunanjih defibrilatorjev z ogrevanima omaricama za splošno rabo na območju krajevne skupnosti Podblica. Namestili so ju na Jamniku (pri Urbanovcu) in v Nemiljah (gostišče Na razpokah). Kot je ob uradnem prevzemu defibrilatorjev napovedal poveljnik PGD Podblica Primož Vidic, pa bodo podbliški gasilci letos poleti tudi svoj defibrilator namestili na pročelje gasilskega doma v Podblici.

Matej Mohorič in Primož Vidic ob AED-ju / Foto: Gorazd Kavčič

»Ponosen sem, da prihajam iz teh krajev, in se mi zdi prav, da zdaj, ko mi je v življenju uspelo, nekaj tudi vrnem širši lokalni skupnosti. Sprva sem nameraval dati donacijo Zdravstvenemu domu Kranj, a mi je nato njegova direktorica Lili Žagar namignila, da bi sredstva potrebovali tudi prvi posredovalci v Podblici,« je povedal eden najboljših kolesarjev na svetu, ki je pred štirimi leti z donacijo pomagal tudi pri nakupu gasilskega kombija v rodni Podblici.

»Upam, da noben defibrilator ne bo nikoli služil svojemu namenu, če pa že bo, pa upam, da bo rešil življenje tistemu, ki ga bo potreboval,« je še dodal Mohorič.

»To je lahko zgled tudi drugim. V življenju uspe le nekaterim, med njimi pa je malo takih, ki prepoznajo potrebe širše skupnosti. Zato smo še bolj veseli, da se je Matej na tak način spomnil rojstnega kraja,« pa je dejal predsednik KS Podblica Andraž Potočnik.

Posadili oreh za prihodnje generacije

Orehek – Na Osnovni šoli Orehek in v podružnični šoli v Mavčičah so v maju pripravili Eko dan, s katerim so že v aprilu želeli zaznamovati dan Zemlje, tokrat pa je sovpadel z dnevom čebel. Učenci so sodelovali v različnih delavnicah in urejali okolico šole, pripravili so tudi zbiralno akcijo odpadnega papirja ter izmenjevalnico oblačil, knjig in družabnih iger. Komunala Kranj je tako na Orehku kot v Mavčičah obiskovalcem prikazala nekatere svoje dejavnosti in vozila, na stojnicah na šolskem dvorišču pa so se s svojimi izdelki predstavili lokalni dobavitelji. Za zaključek so na šolskem vrtu skupaj z županom Matjažem Rakovcem posadili oreh, po katerem je Orehek dobil ime. »Z vsakim drevesom, ki ga posadimo, naredimo nekaj dobrega, drevesa so pljuča Zemlje,« je ob tem poudaril ravnatelj Drago Zalar.

Predstavila se je tudi Komunala Kranj. / Foto: Primož Pičulin

Publikacija Gorenjska ob tridesetletnici Republike Slovenije vsebuje 49 člankov, ki so jih pisali različni avtorji. V člankih je predstavljeno dogajanje na Gorenjskem od slovenske osamosvojitve naprej. Knjiga se končuje s spomini na leto 1991. Urednica knjige je Jelena Justin.

Mehka vezava, 112 strani
Redna cena je 15 EUR, če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je cena samo

12 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Poštnina se zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Akcija Osvežite dom z Gorenjskim glasom

14 dni brezplačnega časopisa

Gorenjski glas je izredno priljubljen časopis, ki izhaja vsak torek in petek. Naročniki komaj čakajo, da ga dobijo v nabiralnik in izvedo, kaj je novega v njihovem domačem kraju in v naši regiji. Teh novic ni mogoče najti nikjer drugje!

Akcija 14 dni brezplačnega časopisa je namenjena vsem, ki Gorenjskega glasa še ne poznate ali ga kupujete v prosti prodaji. Želimo si, da bi se bralci na lastne oči prepričali, da je Gorenjski glas odličen časopis, in postali njegovi naročniki. Poleg brezplačne dostave naročnina prinaša tudi številne popuste in darilo. Če želite Gorenjski glas bolje spoznati, se lahko odločite za dvotedensko brezplačno prejemanje časopisa brez vseh obveznosti. Pišite na narocnine@g-glas.si ali pokličite na tel. št. 051 682 217 in pustite podatke za dostavo. Po preteku 14-dnevnega obdobja vam časopisa ne bomo več pošiljali, vas bomo pa poklicali, povprašali za mnenje in vam predstavili prednosti za naročnike.

Pridružite se naši veliki družini naročnikov, ne bo vam žal!

V akciji ne morejo sodelovati obstoječi naročniki in tisti, ki živijo na istem naslovu kot naročnik.

Gorenjski glas je najbolj bran regionalni časopis v Sloveniji.

Zanimivosti

Kmalu festival Krafft

Prva klapa Kraffta, Igralskega filmskega festivala Kranj, bo padla 14. junija ob 21. uri v Letnem gledališču Khislstein. Kulisa festivala bodo tudi letos prizorišča v starem mestnem jedru Kranja.

Simon Šubic

Kranj – Na odprtju festivala 14. junija bodo podelili igralske in plesne nagrade na področju filmskega, televizijskega in drugega avdiovizualnega (AV) ustvarjanja igralcev, plesalcev in filmskih sodelavcev. Podeljujeta jih Društvo slovenskih avdiovizualnih igralcev (DSI) in Sekcija plesnih ustvarjalcev, ki deluje pod okriljem DSI. Nagrado Ita Rina za življenjsko delo prejme igralka Silva Čušin, veliko nagrado zlati lok za izjemen prispevek, bogatitev in razvoj plesne umetnosti na filmskem in AV področju pa Barbra Drnač. Pogovoru s Silvo Čušin boste lahko prisluhnili na dan odprtja festivala ob 19. uri v Layerjevi hiši.

Med prejemniki igralskih nagrad so še asistent režiser Igor Godina in igralci Lena Hribar Škrlec, Liza Marijina in Sandi Pavlin. Med prejemniki plesnih nagrad pa so tudi kratki plesni filmi James Bond 007 – Skyfall plesalca pedagoga in koreografa Matevža Česna, The Greatest Showman – This is me koreografinje Lucije Velkavrh, Horizon plesalcev in koreografov Nastje Bremec Rynia in Michala Rynia ter Malagueña evropskih in svetovnih prvakov v latinskoameriških plesih Jagode in Jurija Batagelja.

Igralki Silvi Čušin bodo na Krafftu podelili nagrado Ita Rina za življenjsko delo. / Foto: Peter Uhan

Po svečani uverturi v festival bo staro mestno jedro Kranja za pet dni zažarelo v soju filmskih luči. Krafft namreč prinaša devet svetovnih filmskih novosti zadnjih dveh let, ki se ponašajo z izstopajočimi igralskimi dosežki, izbor nagrajenih filmov na festivalih v Benetkah, Cannesu in San Sebastiánu, nagrajene slovenske kratke plesne filme, plesni dokumentarni film in študentske filme. Ob filmih bo festival postregel tudi z bogatim strokovnim in spremljevalnim programom, od okroglih miz in pogovorov do delavnic in mojstrskih tečajev.

Kulisa festivala Krafft bodo tudi letos prizorišča v starem mestnem jedru Kranja – to so Prešernovo gledališče Kranj, Letno gledališče Khislstein, Stolp Šklovec, Layerjeva hiša in Češnjev vrt (tik ob Layerjevi hiši). Kulturna dediščina prizorišč festivala obeta prav posebno vzdušje in nepozabno filmsko doživetje.

Celoten program festivala bo znan 31. maja. Devet filmov v tekmovalnem programu, ki so že znani in predstavljeni na spletni strani festivala, se bo potegovalo za mednarodno nagrado zlato jabolko – za najboljšo glavno žensko ali moško vlogo in za posebne igralske dosežke.

Zadnja klapa festivala bo padla 19. junija ob 21. uri v Letnem gledališču Khislstein. Na zaključni prireditvi bodo podelili zlata jabolka in na oder bo stopila glasbena skupina Dan D.

Informacije o programu in nakupu vstopnic na www.krafft.si.

Subkulturni kotiček

Teja Hafnar

Kranj – Konec aprila je Transtation Subart v sklopu evropske turneje obiskala atraktivna black metal zasedba Batushka. Zasedba sicer prihaja iz Poljske, vendar deluje, kot bi bila iz Rusije. Ime v ruščini namreč pomeni oče (mišljeno kot duhovnik), pa tudi vsa besedila so v ruščini. Kdo so člani benda, ni povsem znano, saj na odru nastopajo z maskami in kapucami. Znano je le to, da gre za znane akterje poljske metal scene. Njihov nastop je podoben pravoslavnemu cerkvenemu obredu, ki ga začinijo z oltarjem in veliko pravoslavno ikono v ozadju, svoje pa naredijo tudi fenomenalne odrske luči. Zagotovo lahko rečemo, da je Batushka fenomen na tej glasbeni sceni, obisk koncerta pa pravo mistično doživetje. Pred njimi so nastopili še Diabolical, Eshtadur in Paradise in Flames. Obiskovalci koncerta so tokrat prišli tudi iz sosednjih držav.

Brezplačen vstop in fotografiranje koncerta pa smo omogočili tudi našim bodočim fotografom, ki so se udeležili aprilske delavnice Koncertna fotografija, ki jo je vodil profesionalni fotograf Janez Pelko.

Poleg koncertov smo posneli in izdali tudi nekaj novih plošč, in sicer bendom Lukne u zakonu, Ingoa in Pus Pus Pus. Pripravljamo se tudi že na vroče "open air" poletje. K nam prihajajo mehiški Acidez, hrvaški Brkovi, poslušali bomo tudi srbske S.A.R.S in Repetitor ter domače Zmelkoow.

Več o naših poletnih dogodkih pa lahko preberete na naši strani subart.si.

Black metal zasedba Batushka / Foto: Janez Pelko

Nagradili najboljše glasbenike

Samo Lesjak

V Stolpu Škrlovec so osmič podelili slovenske glasbene nagrade zlata piščal za najvidnejše ustvarjalne glasbene dosežke v preteklem letu. O zmagovalcih v štirih kategorijah so odločali člani strokovne glasbene akademije, ki so ocenjevali več kot dva tisoč prijavljenih glasbenih del.

Zmagovalce so na sproščeni podelitvi, ki jo je hudomušno povezoval Juš Milčinski, naznanili lanskoletni prejemniki zlatih piščali. Zlato piščal za izvajalca leta je že drugič zapored prejela skupina Joker Out, kar se doslej še ni zgodilo.

Nagrado za album leta je prejela skupina Koala Voice za izvrsten album Plata, skupina Mrfy je odnesla zlato piščal za skladbo leta Prjatučki, novinec leta pa je postal Žan Hauptman. Akademija je nagrado za življenjsko delo podelila kantavtorju Janiju Kovačiču, ki se je za izkazano čast zahvalil, a nagrado prijazno zavrnil, saj da je šele na polovici svoje umetniške poti.

Skupina Joker Out je spet izvajalec leta. / Foto: Gorazd Kavčič

LUK
Ljudska univerza Kranj
Cesta Staneta Žagarja 1, Kranj

Program medgeneracijskega sodelovanja izvajamo v štirih občinah.
Na vse aktivnost se je treba prijaviti tako, da pošljete svoje ime, priimek, telefonsko številko in e-naslov ter aktivnost, na katero se prijavljate, na: **mck-prijava@luniverza.si** ali pokličete na **04 280 48 25.**

V mesecu juniju 2022 je na voljo 72 dogodkov, od katerih izpostavljamo:

KRANJ

MESTNA OBČINA KRANJ

Družabni plesi
Termin: sreda, 1. 6., 15. 6. in 29. 6. 2022, ob 16. uri
Lokacija: LUK – medgeneracijski center, Cesta talcev 7
Zavrtite se ob plesni glasbi. Pridite v paru ali poiščite plesnega partnerja na aktivnosti.

Šola za življenje: Komunikacija s seboj kot orodje za osebnostno rast - predavanje
Termin: sreda, 8. 6. 2022, ob 17. uri
Lokacija: LUK – medgeneracijski center, Cesta talcev 7
Premagajte strah, osvobodite se krivde, spoznajte svojo resnico, nato razočaranja zamenjate za dogovore, izgovore za razloge in pričakovanja za cilje. Bodite zvesti sebi, živite svoje vrednote v odnosu do sebe in drugih. Na tokratnem predavanju se bomo na praktičnih primerih učili, kako si pri tern lahko pomagamo s samoizpraševanjem oz samocoachingom.

Umovadba in druženje
Termin: sreda, 15. 6. 2022, ob 10. uri
Lokacija: LUK – medgeneracijski center, Cesta talcev 7
Vabljeni na izvajanje vaj za krepitev spomina. Z rednim izvajanjem ustreznih vaj si lahko izboljšate spomin, pozornost in hitrost procesiranja informacij ter omilite usihanje telesnih funkcij.

Ustvarjalna delavnica – Leseni nakit
Termin: petek, 17. 6. 2022, ob 10. uri
Lokacija: LUK – medgeneracijski center, Cesta talcev 7
Pobarvali bomo leseno ogrlico v poletnih barvah. Vsak udeleženec bo odnesel domov svoj unikatni izdelek.

NAKLO

Vadba: Chi-gong
Termin: vsak četrtek ob 19. uri
Lokacija: Medgeneracijski center Naklo

Kulinarična delavnica: Cheesecake s poletnim sadjem
Termin: sreda, 1. 6. 2022, ob 17. uri
Lokacija: Medgeneracijski center Naklo
Pripravili bomo osvežilno skutino torto s poletnim sadjem.

Angleške urice za otroke
Termin: petek, 10. 6. 2022 in 24. 6. 2022, od 17. do 18. ure
Lokacija: Medgeneracijski center Naklo
Se vaši otroci že učijo angleščino v šoli? Sedaj lahko svoje znanje uporabijo na angleških pogovornih uricah. Skozi igro bodo izboljšali svoj besedni zaklad. (starost 7 – 12 let)

PREDDVOR

Grafično oblikovanje s spletnim orodjem CANVA
Lokacija: TIC Preddvor, Dvorski trg 3
Termin: torek, 21. 6. 2022, ob 17. uri
S Canvo na preprost način do vabil, brošur, oglasov, jedilnikov, objav za družabna omrežja, za tisk ali spletno objavo. Izbirate lahko med več 100 že profesionalno oblikovanimi postavitvami ali pa sami ustvarite lastne izdelke.

Predavanje: Korenine Slovencev in Preddvor v preteklosti
Termin: torek, 28. 6. 2022, ob 18. uri
Lokacija: Grad Dvor, Dvorski trg 6
Predavatelj: Simon Prosen – ljubiteljski raziskovalec izvorne zgodovine Slovencev
Predstavitev slovenskih korenin in njihova posebnost, ključne točke slovenske preteklosti, s poudarkom na bajeslovju (mitologiji), ljudskem izročilu in arheoloških najdbah. Razlaga imena Preddvor in preteklost krajev v občini Preddvor. Slovenci imamo zelo bogato preteklost in izjemno védenje, če se tega zavedamo ali ne. Zato lahko rečemo, da imamo globoke korenine.

ŠENČUR

E-storitve, ki olajšajo življenje starejšim
Termin: četrtek 16. 6. 2022, ob 10. uri
Lokacija: sejna soba Doma krajanov Šenčur
Ste že slišali za Viber, Z-vem, QR koda? Bi znali poiskati vozni red avtobusov in vlakov? Veste kaj je Magda in Čvekifon? Spoznali boste različne uporabne spletne strani in aplikacije za pametne telefone. Zaželeno je, da s seboj prinesete pametni telefon ali tablico.

Predavanje - Zdravilne rastline
Termin: ponedeljek, 20. 6. 2022, ob 17. uri
Lokacija: Dom krajanov Šenčur
Predavateljica: zeliščarica Jožica Bajc Pivec
V naravi in na domačem vrtu najdemo rastline s katerimi si lahko okrepimo zdravje. Pomembno je, da jih prepoznamo in znamo pravilno uporabiti. S seboj imejte pisalo in papir, da si boste recepte, lahko tudi zapisali. Po predavanju bo na voljo čas za vaša vprašanja.

Celoten program najdete na www.luniverza.si in v zgibankah na Ljudski univerzi Kranj, v LUK-medgeneracijskem centru in v Naklem, Preddvoru in Šenčurju.

kranjske novice GG

Ohranjajo tradicijo

V Kranju so pripravili tradicionalni maturantski sprevod in maturantsko četvorko.

Mateja Rant

Kranj – Kranj je edino mesto v Sloveniji, ki še pripravlja tradicionalni maturantski sprevod. Kot je pojasnila profesorica Nataša Kne, maturantski običaji Gimnazije Kranj nadaljujejo tradicijo ceremonialov nemških univerz in gimnazij iz 17. stoletja. »Na Gimnaziji Kranj se je maturantski sprevod pojavil pred drugo svetovno vojno, dokončno uveljavil pa po njej.« V sprevodu po Kranju so se jim pridružili tudi dijaki Gimnazije Franceta Prešerna, Šolskega centra Kranj in Biotehniškega centra Naklo. Skupaj so se odpravili do Prešernovega gledališča, kjer so zaplesali maturantsko četvorko.

Pred četvorko je maturante nagovoril ravnatelj Gimnazije Kranj Aljoša Brlogar: »Danes je poseben dan za vas in mesto Kranj, saj imate po dolgih dveh letih različnih omejitev ravno vi priložnost, da ulice mestnega jedra spet napolnite s svojo mladostno energijo.« Spomnil jih je na besede Konfucija, da ima vsaka resnica štiri vogale: »Učitelji smo vam pomagali podpreti enega, ostale tri morate podpreti sami. Za prvega boste imeli možnost zelo kmalu, pred vami je matura. Želim vam, da jo uspešno opravite, naj bo to eden vaših zadnjih izzivov v srednješolskem obdobju.« Zaželel jim je srečo na njihovi življenjski poti še naprej. Željam se je pridružil tudi župan Matjaž Rakovec, ki je poudaril, da so srednješolska leta najlepša in si jih bodo zapomnili za vse življenje. »Čaka vas še veliko izzivov. Veliko mostov boste še zgradili in preskočili, ampak zdaj je vaš najlepši trenutek.«

Minuli petek se je odvijal tradicionalni maturantski sprevod Gimnazije Kranj / Foto: Primož Pičulin

Jubilejna Zlata voščenka v Besnici

Zlata voščenka, tekmovanje harmonikarjev v Besnici, ki je predlani zaradi korone odpadla, lani pa so jo izvedli po spletu, bo v jubilejni izvedbi spet potekala v živo.

Janez Fabijan

Besnica – Letošnje tekmovanje harmonikarjev 30. Zlata voščenka Besnica 2022 bo potekala 4. junija s pričetkom ob 10. uri v dvorani gasilskega doma. Tekmovanje bo potekalo v živo in preko kanala youtube.

Tekmovanja v igranju z diatonični harmoniko imajo v Sloveniji že skoraj 100 letno tradicijo, saj je bilo prvo, ki je omenjeno v pisnih virih v letu 1929 v Ljubljani. Kasneje se je zelo dobro uveljavilo tekmovanje harmonikarjev pod naslovom Pozdrav s planin na Pokljuki, ki se je pričelo leta 1968 in se žal po 21 letih v letu 1989 končalo. V letu 1981 se je pričelo vseslovensko tekmovanje harmonikarjev Zlata Harmonika Ljubečne.

Poznano je bilo tudi tekmovanje harmonikarjev Amaterske melodije, ki se je odvijalo v Krpinu v Begunjah in enkrat na sv. Petru nad Begunjami, ki se je ravno tako končalo v letu 1989. V letu 1990 je bilo izvedeno tekmovanje harmonikarjev na Gorenjskem sejmu v Kranju.

Ker na Gorenjskem potem ni bilo več tovrstnih tekmovanj, je v letu 1992 Turistično društvo Besnica na pobudo Janeza Fabijana pričelo z organizacijo tekmovanj harmonikarjev v igranju na diatonično harmoniko. Začetki so bili za današnje razmere skromni. Lesen oder na športnem igrišču ob Osnovni šoli Besnica. Za ozvočenje je poskrbel besniški ansambel Šum. Že na prvem tekmovanju je bilo presenetljivo veliko število tekmovalcev. Kar 42 jih je zaigralo v tekmovalnem delu.

Besniško tekmovanje harmonikarjev je postalo eno izmed največjih tekmovanj v igranju na diatonično harmoniko v Evropi. Na dosedanjih tekmovanjih je sodelovalo 2038 harmonikarjev, kar pomeni, da se je besniške Zlate voščenke povprečno udeležilo 72 harmonikarjev. V letu 2006 se je tekmovanja udeležilo kar 142 harmonikarjev, tekmovanje pa je trajalo devet ur.

Harmonikarji tekmujejo v igranju skladb po lastni izbiri. Glede na starost so razporejeni v šest starostnih skupin. Najmlajši udeleženec je bil star dobrih pet let, najstarejši pa 90 let. Mnogi harmonikarji, ki so prvič stali s harmoniko na besniškem odru, so danes uveljavljeni glasbeniki in člani številnih narodno zabavnih ansamblov.

Besniško tekmovanje harmonikarjev v igranju na diatonično harmoniko je imelo vedno namen in cilj, ki je usmerjen v ohranjanje ljudskega glasbenega izročila, ustvarjanje in poustvarjanje glasbenih del, dvig kakovosti igranja in zlasti prenašanja te tradicije na mlajše. Prepričani smo, da ima Zlata voščenka izjemno veliko vlogo pri ohranjanju ljudskega izročila in širjenju glasbene kulture še posebno med mladimi.

Lanska zmagovalca: Tjaša Lesjak, absolutna zmagovalka Zlate voščenke 2021, in Filip Pintar, nagrajenec občinstva Zlate Voščenke 2021 / Foto: Janez Eržen

Državne kmečke igre v Goričah

Goriče – Za prvo soboto v juliju (2. julij) velja povabilo na Državne kmečke igre. Potekale bodo v Goričah pri Kranju, program se bo začel ob 12. uri. Gre za največji dogodek podeželske mladine v Sloveniji in z gostujočimi ekipami iz tujine. Letos je čast in odgovornost organizacije pripadla Društvu kranjske in tržiške podeželske mladine. Njeni tekmovalci so najboljše rezultate dosegli na zadnjih igrah v letu 2019. V programu si boste lahko ogledali tekmovanje ekip v košnji, grabljenju in treh spretnostnih igrah. Predstavljena bo tudi kmetijska mehanizacija, potekal bo sejem s tržnico domačih dobrot, ki jih boste lahko poskusili in kupili, zvečer pa bo super veselica z ansamblom Stil.

Letošnje Državne kmečke igre organizira Društvo kranjske in tržiške podeželske mladine.

Tekmovali v okolici Kranja

Na območju mestne občine Kranj je v začetku maja potekalo deveto tekmovanje oddelkov Slovenske vojske z mednarodno udeležbo, kjer so pripadniki preverjali psihofizično pripravljenost na delovanje v različnih okoliščinah.

Maša Likosar

Kranj – Dvodnevno tekmovanje, ki je že tretjič potekalo na Gorenjskem, je letos organizira Logistična brigada s sedežem v kranjski Vojašnici Petra Petriča. Kot je pojasnil Franjo Lipovec, poveljnik Logistične brigade, je bilo namenjeno utrjevanju odnosov med zavezniškimi in partnerskimi vojskami, promociji skupinskega duha ter profesionalnosti. »Tekmovanje predstavlja dodaten izziv v procesu oblikovanja visoko izurjenih in kohezivnih vojaških oddelkov. S tem zagotavljamo višjo stopnjo varnosti svojih državljanov, Evropske unije in Zavezništva,« je dejal Lipovec.

Na tekmovanju, ki se je začelo z uvodno slovesnostjo na Slovenskem trgu v Kranju, kjer je vse sodelujoče pozdravil tudi kranjski župan Matjaž Rakovec, je sodelovalo enajst oddelkov Slovenske vojske ter po en oddelek oboroženih sil Češke, Hrvaške, Varnostnih sil Kosova in ZDA. Pripadniki so morali v dveh dneh uspešno opraviti 14 delovnih točk za preverjanje uporabnih vojaških veščin, kot so gibanje po terenu, osnove orientacije, premagovanje vodnih ovir, osnove gorništva, streljanje, osnovne individualne vojaške in voditeljske veščine.

Prvo mesto ter s tem naziv najboljšega oddelka Slovenske vojske je zasedel oddelek 132. gorskega polka, drugo mesto je zasedel oddelek 20. pehotnega polka, tretje pa oddelek 74. pehotnega polka. V absolutni razvrstitvi tekmovanja sta drugo in tretje mesto osvojila oddelka Oboroženih sil Hrvaške in Varnostnih sil Kosova.

Na tekmovanju, ki je potekalo v okolici Kranja, Sv. Jošta in Crngroba, je sodelovalo 135 pripadnikov. / Foto: Rajko Petek, LOGBR